

TŁUMACZENIE DOKUMENTU ŹRÓDŁOWEGO – plik analizy w j. angielskim.

SZKIC szablonu dla projektu PGWD 3. cyklu - kontrola 1

Spis treści

SZKIC szablonu dla projektu PGWD 3. cyklu - kontrola 1	1
Objaśnienia skrótów i glosariusz	2
Krok 0: Informacje podstawowe	2
Krok 1: Istotność tematu	3
Krok 2: Ocena wskaźników i podanie szczegółowych informacji	7
Temat 1: Likwidacja zapór i adaptacja barier	8
Temat 2: Energia wodna	19
Temat 3: Żegluga śródlądowa	21
Temat 4: Ochrona i renaturyzacja ekosystemu słodkowodnego oraz NBS	23
Temat 5: Alokacja zasobów wodnych i kontrola poboru wody	26
Tematy 6 i 7: Zarządzanie ryzykiem powodziowym i ryzykiem wystąpienia suszy oraz przystosowanie do zmian klimatu	29
Temat 8: Rolnictwo	32
Temat 9: Wydobycie (i spalanie) węgla	34
Temat 10: Instrumenty ekonomiczne i adekwatność budżetu	38
Temat 11: Wyłączenia	40
Temat 12: Przegląd i aktualizacja informacji nt. wdrażania poprzednich PGWD	42
Krok 3: Tematy uzupełniające	43

Objaśnienia skrótów i glosariusz

- pPGWD: Projekt planu gospodarowania wodami w dorzeczu
- KTM: Działanie kluczowe – grupa różnych indywidualnych działań w ramach większych kategorii
- NBS (patrz również DNRW): Rozwiązania oparte na przyrodzie, takie jak otwieranie obszarów zalewowych rzek, odtwarzanie terenów podmokłych i cieków wodnych, odtwarzanie zakoli rzecznych, poprawa połączeń ze starorzeczami, przywracanie pierwotnego kształtu brzegów regulowanych odcinków rzek, odbudowa i ochrona roślinności nadrzecznej, zapobieganie erozji brzegów rzek, rewitalizacja roślinności miejskiej itp.
- SZZA: Strefy zagrożone zanieczyszczeniem azotanami
- DNRW (patrz również NBS): Działania na rzecz naturalnej retencji wody, zawarte w RDW jako KTM23, na przykład odtwarzanie łąk zalewowych i lasów zalewowych, jak również przebudowa systemów odwodnień w rolnictwie i leśnictwie lub usuwanie jazów w kontekście renaturalizacji rzek, zrównoważone systemy odwodnień
- PD: Program działań
- OD: Obszar dorzecza
- PGWD: Plan gospodarowania wodami dorzecza
- RDW: Ramowa dyrektywa wodna

Krok 0: Informacje podstawowe

Prosimy podać następujące informacje:

- Nazwa OD: Międzynarodowy Obszar Dorzecza Odry)
- Kod OD: w Republice Czeskiej: CZ_6000; w Niemczech: DE6000; w Polsce: PL6000
- Łącze URL do wersji roboczej dokumentów pPGWD: <http://www.mkoo.pl/index.php?mid=23&lang=EN> (dokument pPGWD dostępny w wersjach CZ, PL i DE) większość cytatów w niniejszym dokumencie pochodzi z wersji PL, niektóre również z wersji DE One, [tutaj](#) dostępna jest wersja angielska (tłumaczenie Google)
- Data publikacji dokumentów pPGWD: 22 marca 2021 r.
- Terminy konsultacji społecznych w sprawie pPGWD: 22 marca – 22 września 2021 r.
- Imiona i nazwiska osób oceniających (osób, które przeanalizują pPGWD): Sara Johansson, Jai Krishna, Paweł Pawlaczyk, Ewa Leś, Katarzyna Czupryniak
- Dane kontaktowe osób oceniających, np. adresy e-mail: sara.johansson@eeb.org, evvales@gmail.com
- Liczba części wód: 1 714 rzek, 428 jezior, 1 przejściowy, 2 przybrzeżne, 109 podziemnych [str. 14, 18]
- Całkowita kwota budżetu PD (w EUR): (z wyszczególnieniem budżetu na działania przyczyniające się do osiągnięcia celów RDW:) Szacunkowe koszty działań na lata 2022–2027 w niemieckiej części Międzynarodowego Obszaru Dorzecza Odry wynoszą łącznie 300 mln EUR. Szacowany koszt opiera się

na kluczowych wartościach/przedziałach kosztów określonych na szczeblu centralnym dla Niemiec, w których uwzględniono podejście specyficzne dla danego kraju.

Krok 1: Istotność tematu

Cel: Określenie, w jakim stopniu poszczególne tematy są istotne w odniesieniu do wybranego OD.

Wykorzystanie: Informacje te zostaną wykorzystane w macierzy przeglądu raportu i pomogą nam w ogólnej ocenie wyników pPGWD.

Instrukcje: Prosimy ocenić, która kategoria odpowiada sytuacji w danym OD w każdym z wybranych tematów. W przypadku wątpliwości należy rozpocząć od kroku 2, a następnie wrócić do kroku 1. Jak zaznaczać? Prosimy pozostawić tylko tekst w wybranej kategorii. Należy zauważyć, że temat *Przegląd i aktualizacja informacji nt. wdrażania poprzednich PGWD* ma zastosowanie do wszystkich OD, a w tematach *Instrumenty ekonomiczne* i *Wyłączenia* zakres wyboru jest ograniczony. Prosimy krótko skomentować/uzasadnić dokonany wybór. Jeśli ze względu na ograniczenia zasobów nie będą Państwo pracowali nad którymkolwiek z tych tematów (nawet jeśli są one istotne), prosimy o podanie tej informacji w ostatniej kolumnie.

							Komentarz lub uzasadnienie
1	Likwidacja zapór i adaptacja barier	Główny problem/wyzwanie w danym OD	Jeden z istotnych problemów gospodarki wodnej ZMIANA KOLORU Z CZERWONEGO NA POMARAŃCZOWY	Jeden z wielu problemów/wyzwań w danym OD	Ten problem/wyzwanie rozwiązano już w ramach 2.: PGWD	Nie ma zastosowania lub nie jest istotny dla danego OD	Likwidacja barier nie jest planowana, a o likwidacji zapór w ogóle się nie wspomina. Strona 49: W PGWD ujęto budowę i modernizację dróg wodnych jako zadanie w tej kategorii! zmiany morfologiczne są opisane jako istotny problem gospodarki wodnej, ale rozwiązaniem tego problemu jest rozbudowa i utrzymanie dróg wodnych
2	Energia wodna	Główny problem/wyzwanie w danym OD	Jeden z istotnych problemów gospodarki wodnej	Jeden z wielu problemów/wyzwań w danym OD	Ten problem/wyzwanie rozwiązano już w ramach 2.: PGWD	Nie ma zastosowania lub nie jest istotny dla danego OD	Elektrownie wodne (HPP) przedstawiono jako jeden z podstawowych sposobów wykorzystania wód o znaczeniu gospodarczym, nie wspominając o tym, że HPP nie są już uważane za źródło "zielonej" energii.
3	Żegluga śródlądowa	Główny problem/wyzwanie w danym OD	Jeden z istotnych problemów gospodarki wodnej	Jeden z wielu problemów/wyzwań w danym OD	Ten problem/wyzwanie rozwiązano już w ramach 2.: PGWD	Nie ma zastosowania lub nie jest istotny dla danego OD	Dorzecze Odry to miejsce dużych inwestycji w żeglugę śródlądową, które będą stwarzały zagrożenie dla samego basenu, kraju (Polska) i krajów sąsiadujących: 1) https://meta.eeb.org/2021/02/02/controversial-plans-for-destructive-danube-oder-elbe-waterway-moving-forward (wodny korytarz

							Dunaj – Odra – Łąba) 2) Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisty https://www.dnr.de/fileadmin/Positionen/Joinnt-Declaration_Logos_final.pdf, Projekt Banku Światowego: PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY - P147460, FACHREPOSITORIUM LEBENSWISSENSCHAFTEN: Plany uregulowania rzeki Odry stwarzają zagrożenie dla przyrody i zrównoważonego użytkowania (publisso.de) PGWD nie zawiera żadnych odniesień do zatwierdzania projektów infrastruktury żeglugi śródlądowej, mimo że inwestycje takie są planowane w części PL dorzecza (patrz pkt 1) i są oceniane jako poważne zagrożenie. Ponadto w PGWD ujęto budowę i modernizację dróg wodnych jako zadanie mające na celu likwidację barier dla organizmów wodnych! (Strona 49)
4	Ochrona i renaturyzacja ekosystemu słodkowodnego oraz NBS	Główny problem/wyzwanie w danym OD	Jeden z istotnych problemów gospodarki wodnej	Jeden z wielu problemów/wyzwań w danym OD	Ten problem/wyzwanie rozwiązano już w ramach 2.: PGWD	Nie ma zastosowania lub nie jest istotny dla danego OD	Zadeklarowano, że koordynacja na poziomie Międzynarodowego Obszaru Dorzecza Odry uwzględnić będzie m.in. opracowanie wymagań oraz priorytetów w celu przywroćenia linearnej ciągłości i stworzenia naturalnych struktur morfologicznych dla typowych organizmów wodnych w Odrze oraz w odpowiednich dopływach. Warto podkreślić, że w Polsce te wymagania i priorytety zostały określone w <u>Krajowym programie renaturyzacji wód powierzchniowych</u> opracowanym w 2020 roku. W programie tym wskazano, że w celu osiągnięcia celów środowiskowych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej, przynajmniej w polskiej części dorzecza, potrzeby w zakresie renaturyzacji są bardzo szerokie, przy czym Dyrektywa wymaga, aby działania w zakresie renaturalizacji (niezbędne do osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału) muszą zostać podjęte przed 2027 r. (tylko wtedy możliwe jest usankcjonowanie prawne – w ramach procedury derogacji od art. 4.4 dyrektywy – faktu, że skutki tych działań zaistnieją później).

							W polskiej części dorzecza działania wskazane w Krajowym programie renaturyzacji wód powierzchniowych (opracowanym w 2020 r.) powinny koniecznie zostać włączone do programu działań , ponieważ zostały one określone jako niezbędne do osiągnięcia celów środowiskowych dla wód lub celów środowiskowych dla obszarów chronionych. Działania tych nie można odraczać do 2027 r., ponieważ ramowa dyrektywa wodna nie zezwala na takie przedłużenie terminu.
5	Alokacja zasobów wodnych i kontrola poboru wody	Główny problem/wyzwanie w danym OD	Jeden z istotnych problemów gospodarki wodnej	Jeden z wielu problemów/wyzwań w danym OD	Ten problem/wyzwanie rozwiązano już w ramach 2. PGWD	Nie ma zastosowania lub nie jest istotny dla danego OD	Pobór wody jest jednym z istotnych problemów w PGWD Odry. Ilości są podane na poziomie zlewni, tylko dla wód powierzchniowych, w 2 podgrupach: „woda pitna” i „woda na cele przemysłowe i pozostałe”, co jest niewystarczające do analizy problemu. Nie jest jasne, czy uwzględniono wody kopalniane i wodę chłodzącą dla elektrowni ciepłych. Nie uwzględniono poboru wód gruntowych. Nie oszacowano zasilania wód podziemnych. Nie obliczono wskaźnika wykorzystania.
6a	Zarządzanie ryzykiem wystąpienia suszy	Główny problem/wyzwanie w danym OD	Jeden z istotnych problemów gospodarki wodnej	Jeden z wielu problemów/wyzwań w danym OD	Ten problem/wyzwanie rozwiązano już w ramach 2. PGWD	Nie ma zastosowania lub nie jest istotny dla danego OD	Problem suszy jest wielokrotnie wspomniany i zaplanowano środki zapobiegawcze, ale nie można stwierdzić, czy są one wystarczająco skuteczne, a wiele działań ma potencjalnie szkodliwy wpływ na morfologię rzek.
6b	Zarządzanie ryzykiem powodziowym	Główny problem/wyzwanie w danym OD	Jeden z istotnych problemów gospodarki wodnej	Jeden z wielu problemów/wyzwań w danym OD	Ten problem/wyzwanie rozwiązano już w ramach 2. PGWD	Nie ma zastosowania lub nie jest istotny dla danego OD	Patrz pkt 3. i podane tam odpowiednie łącza.
7	Rolnictwo	Główny problem/wyzwanie w danym OD	Jeden z istotnych problemów gospodarki wodnej	Jeden z wielu problemów/wyzwań w danym OD	Ten problem/wyzwanie rozwiązano już w ramach 2. PGWD	Nie ma zastosowania lub nie jest istotny dla danego OD	Zanieczyszczenia ze źródeł rozproszonych pochodzące z rolnictwa, zwłaszcza zanieczyszczenia fosforanami i związkami azotu, są opisane jako jedna z ważnych kwestii i w każdym kraju zaplanowano działania, ale brakuje ich konkretnego opisu wraz z oceną skuteczności i wymaganego budżetu. Pobór wody dla rolnictwa jest wymieniony jako problem, lecz nie jako istotna kwestia i

							nie poświęcono mu uwagi w wystarczającym zakresie. Nie planuje się żadnych działań w celu ograniczenia poboru wód podziemnych dla rolnictwa.
8	Kopalnie węgla i elektrownie węglowe	Główny problem/wyzwanie w danym OD	Jeden z istotnych problemów gospodarki wodnej	Jeden z wielu problemów/wyzwań w danym OD	Ten problem/wyzwanie rozwiązano już w ramach 2.: PGWD	Nie ma zastosowania lub nie jest istotny dla danego OD	Podany przykład mniej rygorystycznych celów środowiskowych, które mogą być stosowane w przypadku wpływu kopalń węgla brunatnego na części wód podziemnych (drenaż złoża niezbędny do zapewnienia bezpiecznych warunków górniczych ma wpływ na wody podziemne zarówno w aspekcie hydrodynamicznym, jak i hydrochemicznym) budzi poważne wątpliwości, zwłaszcza w świetle polityki klimatycznej UE. Z samych powodów klimatycznych, potrzeby społeczno-gospodarcze nie powinny już być zaspokajane przez górnictwo węgla brunatnego i spalanie węgla brunatnego – istnieją alternatywne źródła energii, a spalanie węgla brunatnego z pewnością nie jest najbardziej korzystnym dla środowiska rozwiązaniem.
9	Instrumenty ekonomiczne i adekwatność budżetu	Kwestie budżetu i zwrotu kosztów dotychczas uniemożliwiały osiągnięcie dobrego stanu części wód w tym OD	Budżet i odzyskanie kosztów to poważny problem/wyzwanie w tym OD	Budżet i odzyskanie kosztów to jeden z wielu problemów/wyzwań w tym OD	To wyzwanie zostało już rozwiązane w ramach 2.: PGWD i nie przewiduje się żadnych problemów w 3.: cyklu		Brakuje kalkulacji rzeczywistego zwrotu kosztów – zamiast tego pPGWD zawiera szczegółowy opis przepisów UE i inne definicje, co ma udowodnić, że obliczenie kosztów nie jest konieczne. Sektor górniczy i energetyczny są w dużej mierze zwolnione z opłat za usługi w zakresie gospodarki wodnej, dlatego nie istnieje mechanizm ograniczenia zużycia wody w tych sektorach. Problem ten został zignorowany w PGWD Odry.
10	Wyłączenia	PPGWD opiera się na wyłączeniach (>50% części wód)	Przewidziano wiele wyłączeń (30–50% części wód)	Przewidziano niewielką liczbę wyłączeń (<30% części wód)	W pPGWD nie przewidziano żadnych wyłączeń		W pPGWD przewidziano wiele wyłączeń, np. na mocy art. 4 ust. 7, art. 4 ust. 4. Wydaje się, że wskazuje to na zamiar naruszenia dyrektywy. Strona 51: W polskiej części MODO wskazano głównie derogacje związane z substancjami biogennymi i stanem chemicznym wód. W wielu przypadkach ustalono odroczenie terminów realizacji celów środowiskowych i

							złagodzone te cele. Ustalono również derogacje ze względu na realizację inwestycji stanowiących nadrzędny interes społeczny zgodnie z art. 4 ust. 7 RDW, w tym głównie inwestycji w dziedzinie ochrony przeciwpowodziowej (zmiany właściwości fizycznych). Jednakże wiele z tych wyłączeń dotyczy inwestycji z zakresu żeglugi śródlądowej ukrytych pod hasłem „ochrony przeciwpowodziowej”.
11	Przegląd i aktualizacja informacji nt. wdrażania poprzednich PGWD			Ten temat jest istotny dla wszystkich OD			Plan powinien zawierać ocenę wyników i skuteczności programów działań z poprzedniego okresu planowania, której to oceny brak w tym przypadku.

Krok 2: Ocena wskaźników i podanie szczegółowych informacji

Cel: Zrozumienie jakości i poziomu ambicji wybranego pPGWD.

Wykorzystanie: Informacje te zostaną wykorzystane w raporcie w ramach szczegółowej oceny wyników planu pPGWD w celu wykazania czy i w jakim stopniu uwzględniono zalecenia Komisji Europejskiej wynikające z badania kondycji („Fitness Check”) oraz ustalenia raportu dotyczącego drugiego cyklu planowania (również w dużej mierze oparte na rekomendacjach WWF). Prawdopodobnie opracujemy tabelę przeglądową dla każdego z tematów/OD, włączymy Państwa teksty oraz przedstawimy dobre praktyki i niezadowolające wyniki.

Instrukcje:

- Prosimy ocenić ten krok dla wszystkich tematów, które w kroku 1 zostały zaklasyfikowane do jakiegokolwiek innej kategorii niż „Nie ma zastosowania lub nie jest istotny dla danego OD”.
- Prosimy wybrać dla każdego z poniższych wskaźników jedną opcję klasyfikacji i wstawić dodatkowy komentarz wskazujący, które informacje podano, a które pominięto w pPGWD, a także np. ile stron pPGWD im poświęcono. Prosimy wskazać, w którym dokumencie i na której stronie podano te informacje (np. „Załącznik 7 do pPGWD, str. 45–50). **Najlepiej zredagować dodatkowy tekst w taki sposób, aby można go było bezpośrednio przenieść do raportu, a przynajmniej zawrzeć tam ustęp, który zostanie włączony do raportu.**
- Jeśli postanowili Państwo nie oceniać danego tematu, np. ze względu na ograniczenia zasobów, prosimy podać stosowną informację w polu tekstowym.
- Prosimy o dodanie do odpowiedzi (w postaci zrzutów ekranu) ewentualnych elementów pozytywnych, takich jak karty, zdjęcia lub mapy poglądowe, albo elementów, które Państwa zdaniem są niezadowolające, aby zilustrować raport końcowy przykładami.

Temat 1: Likwidacja zapór i adaptacja barier

Likwidacja zapór i adaptacja barier	Klasyfikacja. <i>Prosimy wybrać jedną opcję (zachowując tekst wybranej opcji i usuwając teksty innych opcji)</i>				Jak pPGWD odpowiada na wskaźnik?
Wskaźnik 1: Identyfikacja problemu	W pPGWD przeanalizowano wszystkie bariery na częściach wód powierzchniowych i <u>opisano ich negatywne skutki</u> (np. wzrost ryzyka powodziowego) dla ekosystemu, również w dole rzeki. W pPGWD podano <u>listę barier, dla których wygasają pozwolenia na użytkowanie</u> i która zostanie poddana przeglądowi w okresie 2021-2027.	W pPGWD przeanalizowano wszystkie bariery na częściach wód powierzchniowych, z podaniem ich łącznej liczby oraz szczegółów (lokalizację, związek ze stanem części wód) dla każdej z nich (być może w załączniku lub dokumencie uzupełniającym do pPGWD).	W pPGWD stwierdzono ogólnie, że na częściach wód powierzchniowych znajdują się bariery, ale nie dostarczono szczegółowych informacji na temat ich liczby i lokalizacji ani ich wpływu na stan części wód. Być może niektóre (ale nie wszystkie) bariery zilustrowano informacjami i mapami/zdjęciami.	PPGWD nie wspomina o barierach na częściach wód powierzchniowych jako problemie w OD, mimo iż informacje te należało podać w pPGWD.	<i>Prosimy opisać, jakie informacje zawiera pPGWD w odniesieniu do identyfikacji problemu, np. liczby i lokalizacje, liczba stron poświęconych temu zagadnieniu.</i> Podano liczbę barier dla każdego kraju, bez dalszego opisu. Duże lub ważne obiekty są wymienione jako infrastruktura „regulacji przepływu wody” (zapory itp.), ale nie są opisane jako problem. Podano nazwę, lokalizację (obszar), zastosowania/funkcje, pojemność użytkową i pojemność przeciwpowodziową. Strona 24 i 49: zapory i zmiany morfologiczne są opisane jako problem, ale nie jako istotny problem. Zmiany morfologiczne są opisane jako istotny problem gospodarki wodnej, ale rozwiązaniem tego problemu jest rozbudowa i utrzymanie dróg wodnych Strona 100 (wersja DE – strona 99): Przedstawiony przykład przeplawki przy stopniu wodnym Malczyce nie jest działaniem podjętym w celu osiągnięcia dobrego stanu wody, lecz środkiem łagodzącym negatywny wpływ nowej inwestycji hydrotechnicznej, a obowiązek jej wdrożenia wynikał z art. 4.7 dyrektywy („zostały podjęte wszystkie praktyczne kroki, aby ograniczyć niekorzystny wpływ na stan części wód”); działanie to nie jest przykładem wdrożenia art. 11. Warto przypomnieć, że do tej pory nie zostały wdrożone żadne inne środki łagodzące przewidziane w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach umożliwiającej realizację tej budowy!
2: Ustalanie priorytetów	W pPGWD zidentyfikowano bariery, <u>które należy zlikwidować w pierwszej kolejności</u> , takie jak bariery przestarzałe lub wycofane z eksploatacji, bariery na obszarach chronionych, bariery, które nie służą	W pPGWD stwierdzono, że <u>ocena i ustalanie priorytetów zostaną przeprowadzone</u> w późniejszym terminie, np. w ramach PD, i wymieniono kryteria, które zostaną zastosowane.	W pPGWD stwierdzono, że <u>ocena i ustalanie priorytetów zostaną przeprowadzone w późniejszym terminie</u> , np. w ramach PD, <u>lecz nie wymieniono kryteriów</u> , które zostaną zastosowane.	W pPGWD nie ma mowy o ustalaniu priorytetów w zakresie likwidacji barier ani o kryteriach, które zostaną w tym względzie zastosowane.	<i>Prosimy opisać, w jaki sposób program pPGWD odnosi się do ustalania priorytetów w zakresie likwidacji barier oraz jakie kryteria zostaną zastosowane.</i> Przygotowanie priorytetów i wymagań dotyczących ciągłości rzek jest jednym z zadań, które należy wykonać zgodnie z PGWD. Szczegółów nie podano, a kryteria nie istnieją (mają być opracowane w ramach tego zadania). W ch. II.7.4.1 (str. 85) należy podkreślić, że – przynajmniej w polskiej części dorzecza – przywrócenie ciągłości ekologicznej, w tym poprzez wykonywanie przeplawek na urządzeniach piętrzących, jest tylko jednym z elementów koniecznej

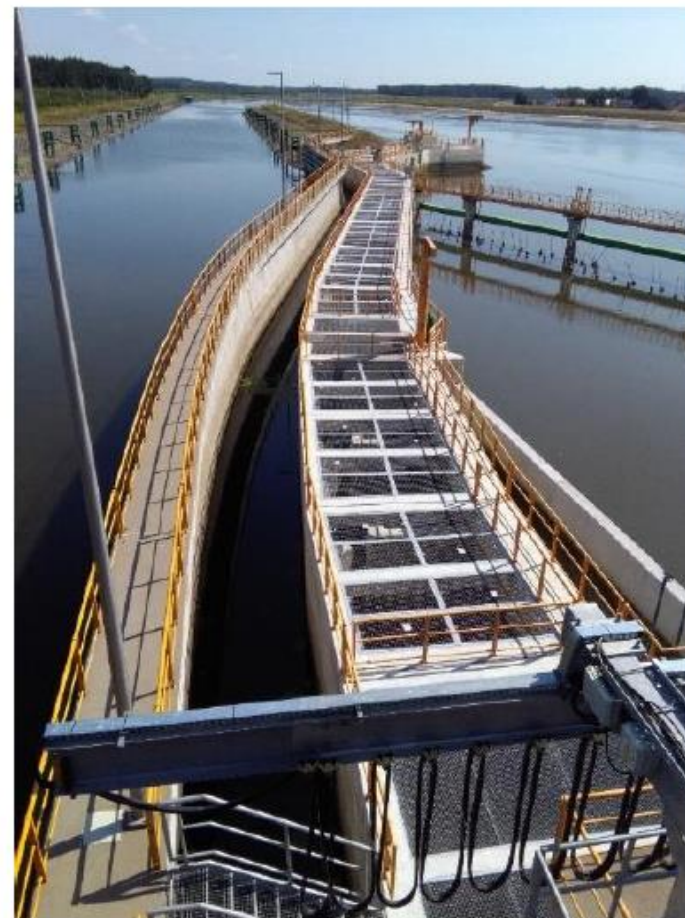
	znaczącym celom lub bariery, których usunięcie może uwolnić najdłuższy odcinek rzeki.				renaturyzacji wód. Co najmniej tak samo ważne i pilne są odbudowa koryt cieków wodnych, co prowadzi do zwiększenia ich różnorodności morfologicznej i renaturyzacji, w tym renaturyzacji obszarów zalewowych.
3. Analiza kosztów i korzyści oraz plan monitorowania	W pPGWD <u>ujęto analizę kosztów i korzyści oraz plan monitorowania</u> likwidacji zapór w celu oceny wpływu likwidacji zapór na stan wody, bioróżnorodność i społeczności.	W pPGWD przewidziano odpowiednie działanie i wyjaśniono, że <u>podczas wdrażania pPGWD zostaną wykonane analiza kosztów i plan monitorowania</u> w celu oceny skutków likwidacji zapór na stan wód, bioróżnorodność i społeczności.	W pPGWD <u>zasugerowano</u> , że analiza kosztów i (nieokreślony) plan monitorowania likwidacji zapór zostaną wykonane na późniejszym etapie.	W pPGWD nie odniesiono się do analizy kosztów i planu monitorowania likwidacji zapór.	<i>Prosimy opisać, czy w pPGWD i powiązanym PD odniesiono się do oceny kosztów likwidacji zapór i związanych z tym korzyści oraz monitorowania skutków likwidacji zapór.</i> Nie ma odniesień do analizy kosztów i korzyści w zakresie likwidacji barier.
4. Poziom ambicji	PD obejmuje likwidację <u>co najmniej 20%</u> przestarzałych lub wycofanych z eksploatacji barier w OD.	PD obejmuje likwidację <u>2,5–20%</u> przestarzałych lub wycofanych z eksploatacji barier w OD.	PD obejmuje likwidację barier, lecz <u>poniżej 2,5%</u> z ich ogólnej liczby.	W PD nie stwierdzono wyraźnie, czy likwidacja barier zostanie zrealizowana, czy też nie; PD może obejmować likwidację barier, ale nie określa, ilu i których barier.	<i>Prosimy podać informacje dotyczące szczególnych działań w celu likwidacji barier uwzględnionych w PD, w tym rozszerzenie zawartych tam informacji.</i> Nie planuje się likwidacji barier. W ogóle nie wspomniano o faktycznej likwidacji zapór. Strona 49 (wersja DE – strona 48): W PGWD ujęto budowę i modernizację dróg wodnych jako zadanie w tej kategorii!

Miejsce na „wklejenie” zrzutów ekranu z dokumentu pPGWD (prosimy opisać, co przedstawiają i dlaczego jest to przykład dobrych praktyk lub niezadowolających wyników oraz podać źródło, w tym numer strony):

Przykładowy profil dla przepławki z pPGWD 1: Dwuszcelinowa prawostronna przepławka przy stopniu wodnym Malczyce (strona 100)

Brak wyjaśnień dotyczących migracji ryb w dół rzeki / przejścia ładunku dennego; poza podaniem nazwy docelowego gatunku ryb (jesiotr) nie ma dalszych informacji o wymiarach (sądząc po zdjęciach, przepławka w Geesthacht na Łabie wydaje się znacznie większa: 550 metrów długości, 16 metrów szerokości, 50 basenów wodnych); brak danych na temat monitorowania. Wspomniano jedynie, że prowadzone jest wstępne monitorowanie skuteczności.

Rysunek II.7.3:

Rysunek referencyjny: Przeławka na łapie w Geesthacht (<https://group.vattenfall.com/de/verantwortung/umwelt/fischtreppe>)

Przykładowy profil dla przepławki z pPGWD 2: Przepławka na Olzie (Olše) w miejscowości Věřňovice (strona 103)

Brak wyjaśnień dotyczących migracji ryb w dół rzeki / przejścia ładunku dennego; nie określono docelowych gatunków ryb, brak danych dotyczących monitorowania.

Rysunek II.7.6: Przepławka na Olzie (Olše) w miejscowości Věřňovice, fot.: Povodí Odry, státní podnik

Przykładowy profil dla przepławki z pPGWD 2: Przepławka w miejscowości Nieder-Neundorf (strona 105)

Brak wyjaśnień dotyczących migracji ryb w dół rzeki / przejścia ładunku dennego; nie określono docelowych gatunków ryb, brak danych dotyczących monitorowania.

Rysunek II.7.8: Widok ogólny przepławki w miejscowości Nieder-Neundorf; fot.: Altus, CTL Celltechnik Lodenau GmbH & CO.KG

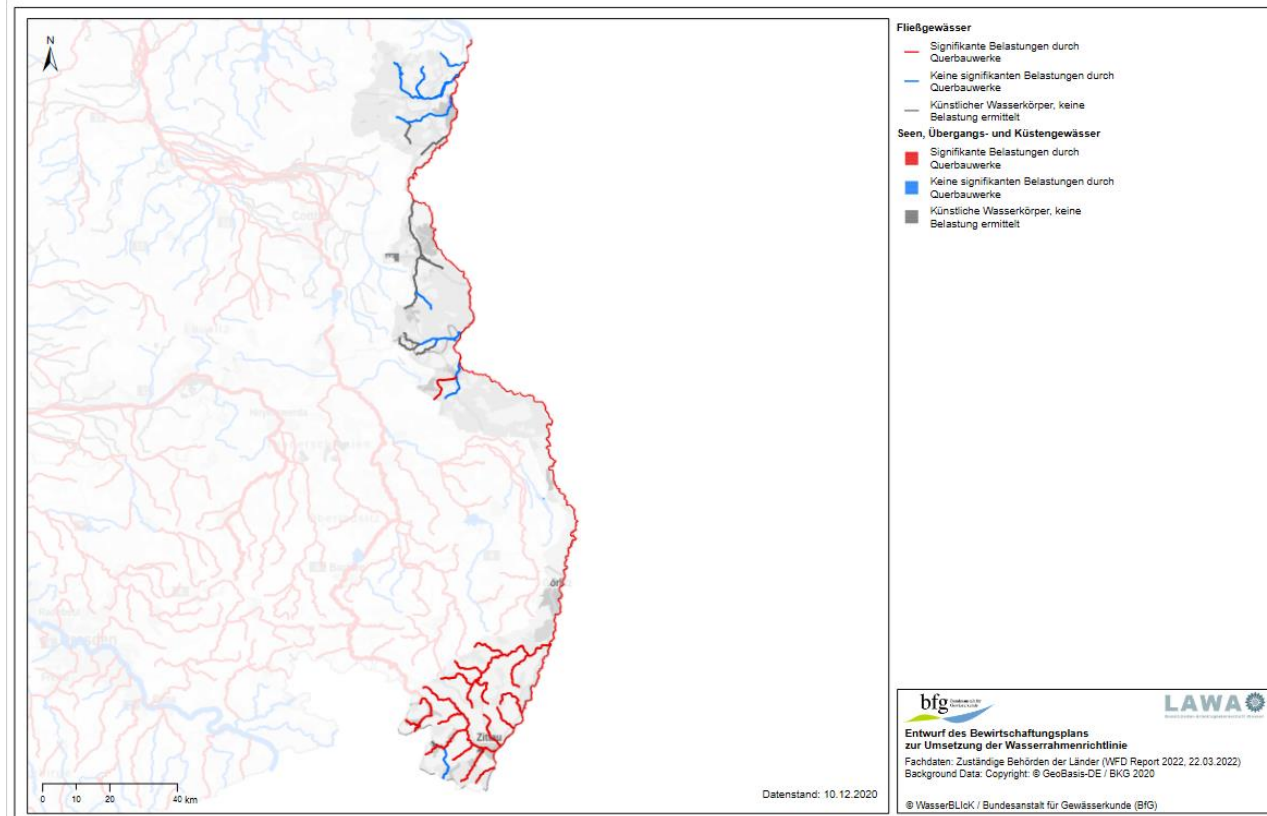

Oddziaływanie ze strony budowli poprzecznych w niemieckiej części Międzynarodowego Obszaru Dorzecza Odry

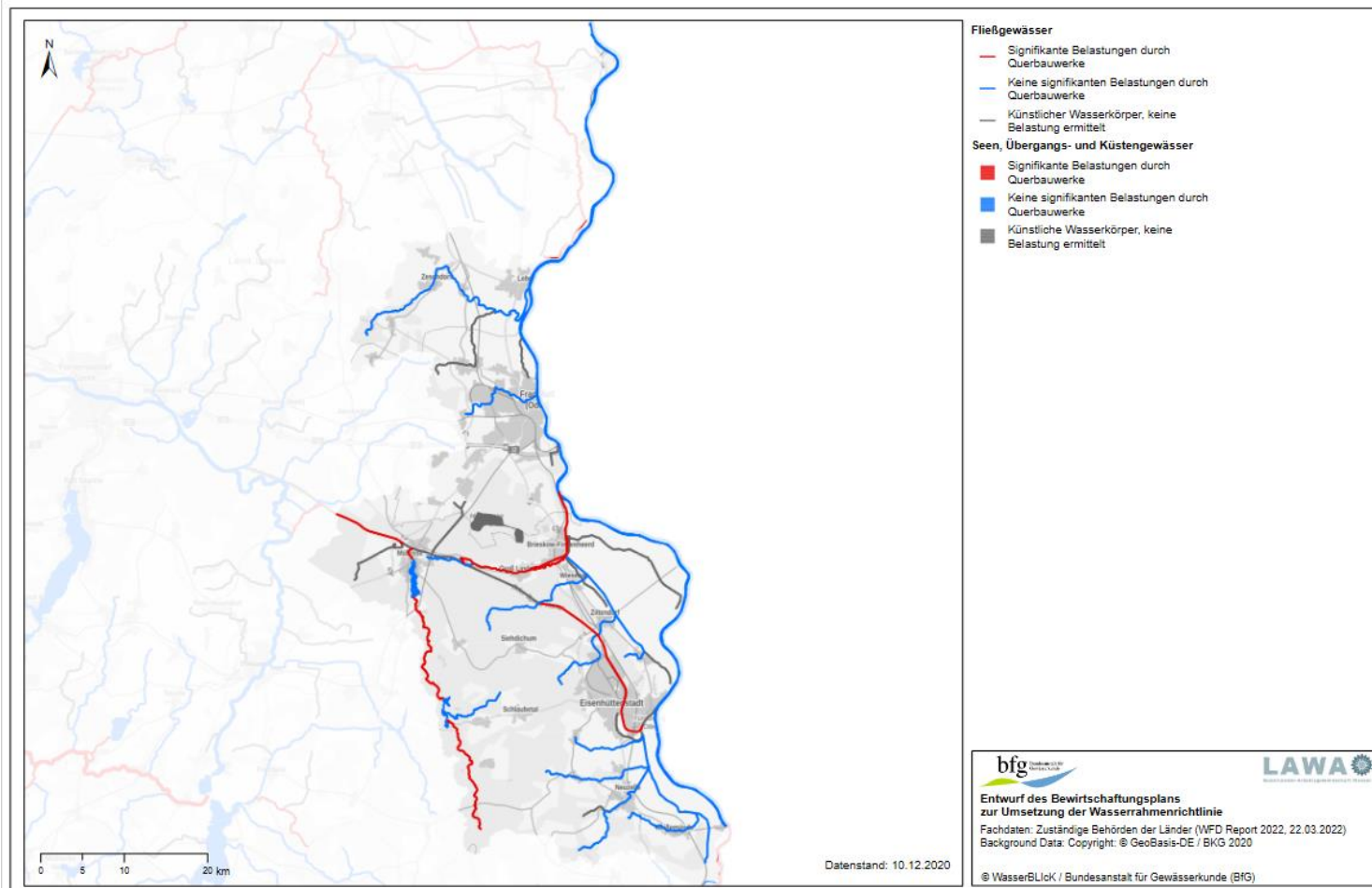
W pPGWD nie ma map oddziaływania ze strony różnych budowli w Międzynarodowym Obszarze Dorzecza Odry. Dla celów poglądowych poniżej przedstawiono mapy dla części niemieckiej (czerwony = znaczące oddziaływanie ze strony budowli poprzecznych; niebieski = brak znaczącego oddziaływania ze strony budowli poprzecznych; szary = sztuczna część wód, nie określono oddziaływania).

Region wodny Nysa Łużycka: <https://mluk.brandenburg.de/w/kfge-oder/2021-2027/Karten/Lausitzer-Neisse/BGLAN-Karte2-2.pdf>

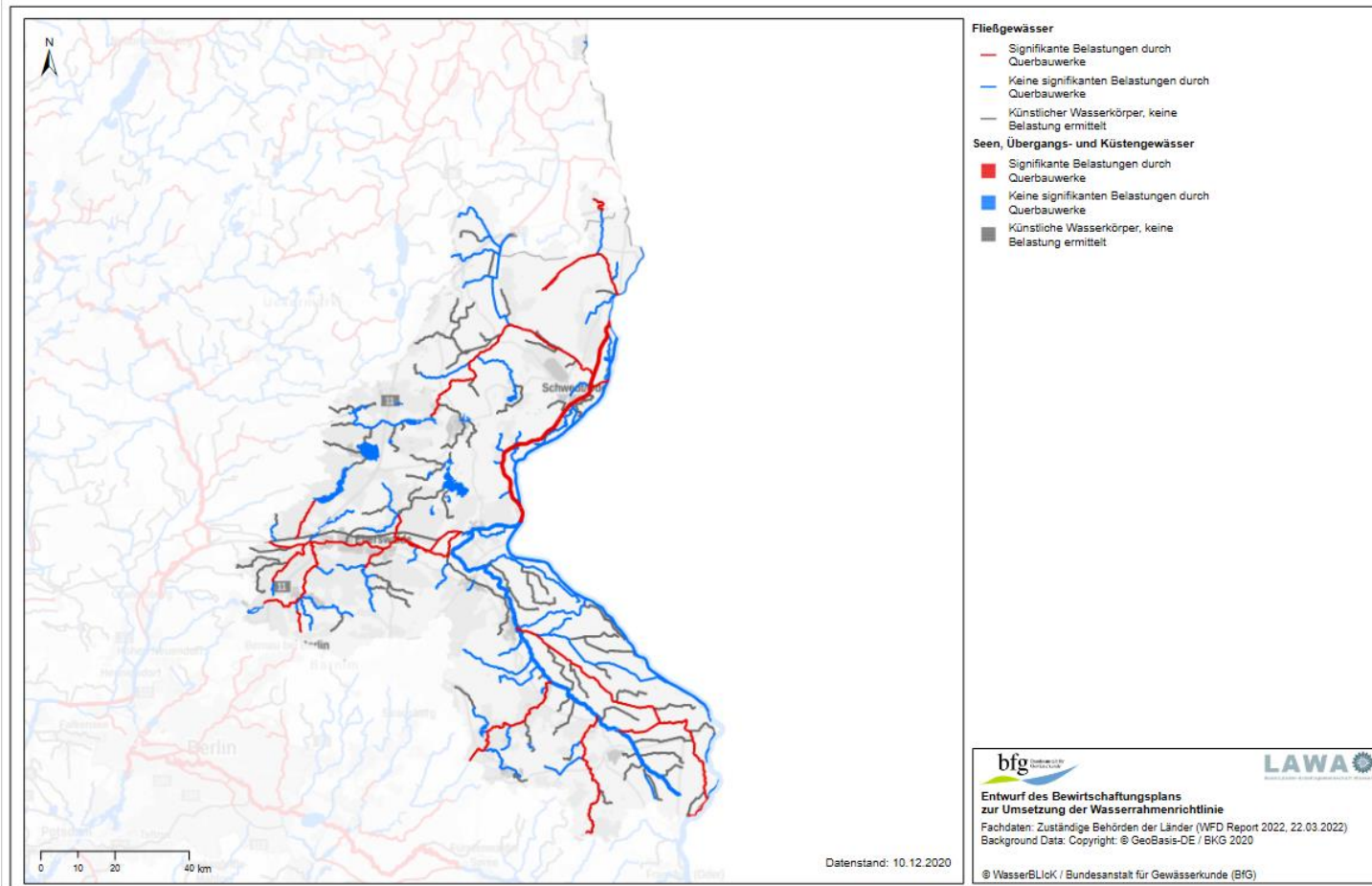
BG LAN - Karte 2.2 - Signifikante Belastungen durch Querbauwerke

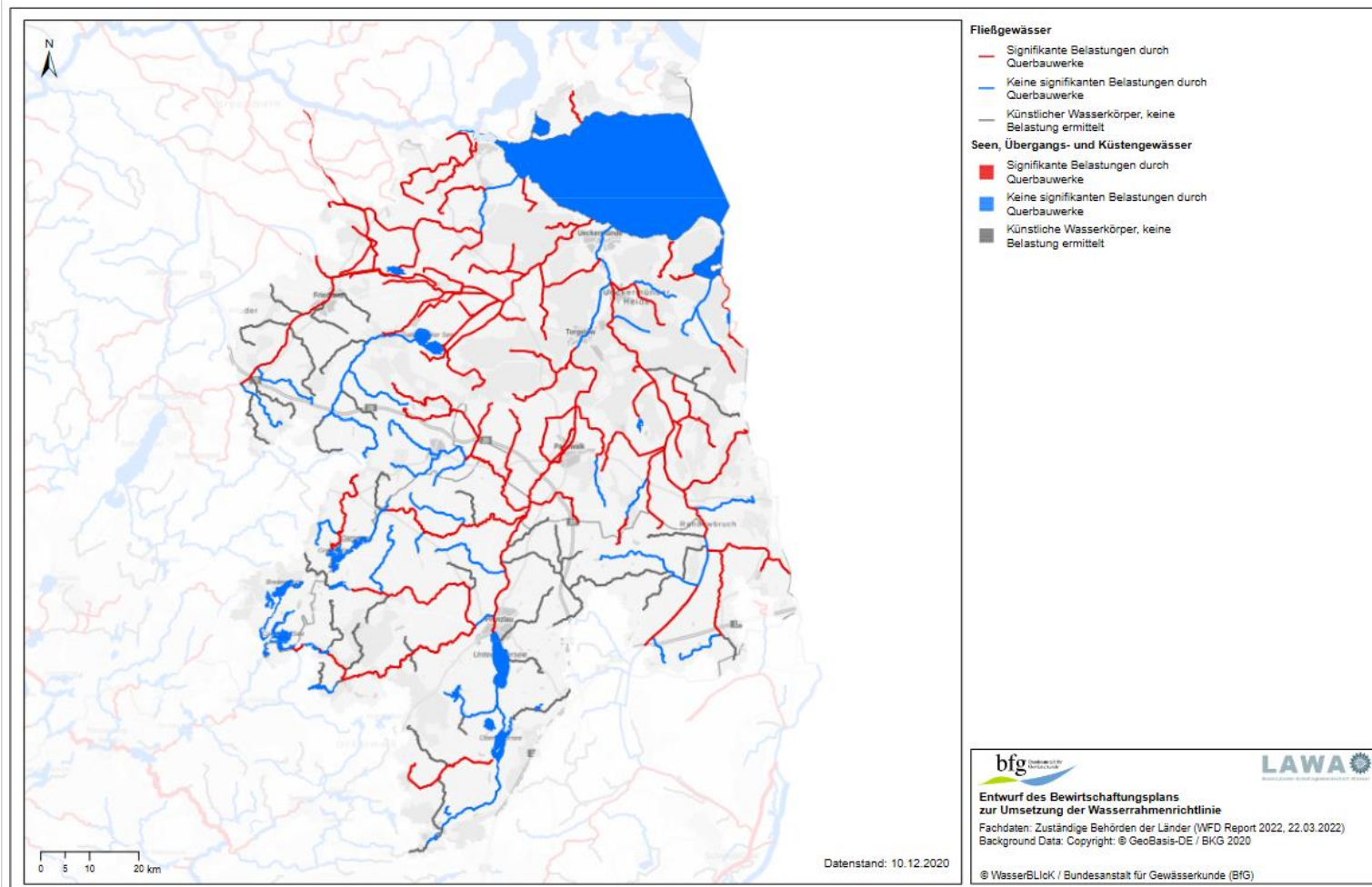
BG MOD - Karte 2.2 - Signifikante Belastungen durch Querbauwerke

BG UOD - Karte 2.2 - Signifikante Belastungen durch Querbauwerke

BG STH - Karte 2.2 - Signifikante Belastungen durch Querbauwerke

Temat 2: Energia wodna

Energia wodna	Klasyfikacja. <i>Prosimy wybrać jedną opcję (zachowując tekst wybranej opcji i usuwając teksty innych opcji)</i>				Jak pPGWD odpowiada na wskaźnik?
Wskaźnik 1: Presje i sektory	W pPGWD określono sektory odpowiedzialne za poszczególne presje hydromorfologiczne na część wód, w tym wyraźnie wskazano sektor energetyczny. W odniesieniu do zapór wielofunkcyjnych dokonano jakościowego i ilościowego podziału presji na poszczególne sektory. Obliczono koszty środowiskowe i związane z zasobami (np. straty na parowanie) dla sektora energetycznego, w tym hydroenergetycznego.	W pPGWD określono sektory odpowiedzialne za poszczególne <u>istotne</u> presje hydromorfologiczne na część wód, w tym wyraźnie wskazano sektor energetyczny.	W pP odniesiono się jedynie <u>ogólnie</u> do sektorów odpowiedzialnych za presje hydromorfologiczne, <u>w tym do sektora energetycznego</u> .	W pPGWD nie odniesiono się do sektorów odpowiedzialnych za presje hydromorfologiczne na części wód lub <u>nie odniesiono się do sektora energetycznego</u> .	<i>Prosimy opisać, jakie informacje podano w pPGWD w odniesieniu do opisu presji hydromorfologicznych i sektorów odpowiedzialnych za takie presje. Proszę wyraźnie zaznaczyć odniesienia do sektora energetycznego, np. ile części wód znajduje się pod jego presją, oraz wskazać, czy wyraźnie wspomniano o dużych i małych elektrowniach wodnych.</i> Na stronie 62 (strona 61 w wersji DE) przedstawiono elektrownie wodne (HPP) jako jeden z podstawowych sposobów wykorzystania wód o znaczeniu gospodarczym, nie wspominając o tym, że HPP nie są już uważane za źródło "zielonej" energii.
2. Wykaz	W pPGWD ujęto wykaz wszystkich planowanych elektrowni wodnych, w tym elektrowni przepływowych i szczytowo-pompowych oraz <u>opisano ich przewidywany wpływ</u> na stan części wód ALBO w pPGWD wskazano, że w dorzeczu nie planuje się żadnych nowych elektrowni wodnych, a posiadane przez Państwa dane/informacje to potwierdzają.	W pPGWD ujęto wykaz wszystkich planowanych elektrowni wodnych, ale nie podano informacji na temat ich oczekiwanego wpływu.	W pPGWD zawarto ogólne informacje o planowanych elektrowniach wodnych, ale <u>bez konkretnych danych</u> .	W pPGWD nie ma mowy o planowanych elektrowniach wodnych, podczas gdy wiadomo, że inwestycje takie są przygotowywane.	<i>Prosimy opisać, czy i w jaki sposób w pPGWD ujęto informacje na temat planowanych elektrowni wodnych oraz ich oczekiwanego wpływu.</i> Strona 62: „Ze względu na stosunkowo małą zasobność cieków na terenie MODO nie występują korzystne warunki dla wykorzystywania energii wodnej w większym zakresie”. Jednakże w dalszej części (strona 63) wspomina się o potencjale zbiornika Racibórz: „Na terenie MODO nie można w przyszłości spodziewać się istotnego zwiększenia mocy zainstalowanej. Być może możliwe będzie energetyczne wykorzystanie zbiornika Racibórz na Odrze, który obecnie funkcjonuje jako suchy zbiornik przeciwpowodziowy. Udoskonalone modele prognostyczne mogą umożliwić wykorzystanie zbiornika z pewną stałą rezerwą umożliwiającą wykorzystanie energetyczne, bez uszczerbku dla efektu przeciwpowodziowego”.
3. Uzasadnienia i wyłączenia	W dorzeczu nie planuje się nowych elektrowni wodnych.	Zgodnie z art. 4 ust. 7 podano <u>właściwe uzasadnienie</u> dla budowy nowych planowanych elektrowni	<u>Nie podano właściwego uzasadnienia</u> wymaganego zgodnie z art. 4 ust. 7 dla budowy nowych planowanych elektrowni	<u>Nie podano żadnego uzasadnienia</u> dla nowych planowanych elektrowni wodnych (tj. ogólne wyłączenie	<i>Nie podano uzasadnienia dla wyłączeń ze względu na istniejące lub nowe elektrownie wodne</i>

		wodnych, w tym szczytowo-pompowych.	wodnych, w tym elektrowni szczytowo-pompowych.	dla wszystkich małych elektrowni wodnych).	
4. Kryteria i progi	Plan pPGWD całkowicie wyklucza budowę nowych elektrowni wodnych w OD.	W pPGWD <u>podano</u> <u>rygorystyczne kryteria</u> dla nowych elektrowni wodnych, takie jak strefy wyłączone lub progi wytwarzania energii.	W pPGWD <u>nie zawarto</u> <u>jasnego stwierdzenia</u> w sprawie konkretnych kryteriów, progów i procedur oceny nowych elektrowni wodnych.	W pPGWD <u>nie wspomniano o procesie</u> udzielania zezwoleń na nowe elektrownie wodne.	<i>Prosimy wskazać, czy pPGWD zawiera odniesienia, kryteria, listy wyłączeń itp. dla nowych elektrowni wodnych.</i> Brak opisu procesu udzielania zezwoleń.
5. Plany renowacji i wyłączeń z eksploatacji	W pPGWD określono <u>pierwszeństwo renowacji</u> lub <u>wyłączenia z eksploatacji</u> starszych, przestarzałych elektrowni wobec budowy nowych elektrowni wodnych, w tym elektrowni szczytowo-pompowych. PD przewiduje takie działania, w powiązaniu z rewizją ustalonych przepływów ekologicznych.	W pPGWD odniesiono się również do renowacji lub wyłączenia z eksploatacji starych, przestarzałych elektrowni, jednak <u>nie jako działania priorytetowego w stosunku do budowy nowych elektrowni wodnych</u> . W PD <u>uwzględniono szczególne środki</u> , które doprowadzą do poprawy stanu wód, np. w powiązaniu z rewizją ustalonych przepływów ekologicznych.	W pPGWD odniesiono się również do renowacji lub wyłączenia z eksploatacji starych, przestarzałych elektrowni, jednak nie jako działania priorytetowego w stosunku do budowy nowych elektrowni wodnych. W PD <u>nie uwzględniono żadnych szczególnych środków</u> , a jeśli tak, to nie wspomniano o poprawie stanu wód.	W pPGWD nie odniesiono się do renowacji lub wyłączenia z eksploatacji starych, przestarzałych elektrowni wodnych.	<i>Prosimy opisać informacje na temat renowacji starych elektrowni wodnych oraz szczegółowo określić, czy podane informacje i środki dotyczą jedynie produkcji energii, czy też będą miały korzystny wpływ na stan części wód.</i> Brak informacji na temat wyłączenia z eksploatacji lub renowacji starych elektrowni wodnych.

Miejsce na zrzuty ekranu z dokumentu pPGWD (prosimy opisać, co przedstawiają i dlaczego jest to przykład dobrych praktyk lub niezadowolających wyników oraz podać źródło, w tym numer strony):

Temat 3: Żegluga śródlądowa

Żegluga	Klasyfikacja. <i>Prosimy wybrać jedną opcję (zachowując tekst wybranej opcji i usuwając teksty innych opcji)</i>				Jak pPGWD odpowiada na wskaźnik?
Wskaźnik 1: Presje i i sektory	W pPGWD określono sektory odpowiedzialne za poszczególne presje hydromorfologiczne na część wód, w tym wyraźnie wskazano żeglugę śródlądową. Obliczono koszty środowiskowe i związane z zasobami (np. straty na parowanie) dla sektora żeglugi śródlądowej.	W pPGWD określono sektory odpowiedzialne za poszczególne <u>istotne</u> presje hydromorfologiczne na część wód, w tym wyraźnie wskazano sektor żeglugi śródlądowej.	W pP odniesiono się jedynie ogólnie do sektorów odpowiedzialnych za presje hydromorfologiczne, <u>w tym do sektora żeglugi śródlądowej.</u>	W pPGWD nie odniesiono się do sektorów odpowiedzialnych za presje hydromorfologiczne na części wód lub <u>nie odniesiono się do sektora żeglugi śródlądowej.</u>	<i>Prosimy opisać, jakie informacje podano w pPGWD w odniesieniu do opisu presji hydromorfologicznych i sektorów odpowiedzialnych za takie presje. Prosimy wyraźnie opisać odniesienia do inwestycji z dziedziny żeglugi</i> Strona 23: W PGWD wspomniano o występowaniu zmian morfologicznych wód powierzchniowych ze względu na żeglugę śródlądową, ale bez żadnych szczegółów. Zmiany morfologiczne wód powierzchniowych są opisane jako istotne problemy gospodarki wodnej na MODO na str. 24, ale nie związane z żeglugą śródlądową (choć wiele z nich jest faktycznie związanych z żeglugą śródlądową). Strona 49: zapory i zmiany morfologiczne są opisane jako problem, ale nie jako istotny problem. Sektory odpowiedzialne za te zmiany to: energetyka wodna, ochrona przeciwpowodziowa oraz „regulacja odpływu” Na stronie 59 przedstawiono żeglugę śródlądową jako jeden z podstawowych sposobów wykorzystania wód o znaczeniu gospodarczym, nie wspominając o szkodliwych skutkach planowanego rozwoju (wodny korytarz E30, Dunaj-Odra-Łąba)
2. Wykaz	W pPGWD ujęto wykaz wszystkich planowanych inwestycji z dziedziny żeglugi śródlądowej i opisano ich przewidywany wpływ na stan części wód	W pPGWD ujęto wykaz wszystkich planowanych inwestycji z dziedziny żeglugi śródlądowej, ale <u>nie podano informacji na temat ich oczekiwanego wpływu.</u>	W pPGWD zawarto ogólne informacje o planowanych inwestycji z dziedziny żeglugi śródlądowej, ale <u>bez konkretnych danych.</u>	W pPGWD nie ma mowy o planowanych inwestycji z dziedziny żeglugi śródlądowej, podczas gdy wiadomo, że projekty takie są przygotowywane.	<i>Prosimy opisać, czy i w jaki sposób w pPGWD ujęto informacje na temat planowanych inwestycji z dziedziny żeglugi śródlądowej oraz ich oczekiwanego wpływu.</i> Strona 49: W PGWD ujęto budowę i modernizację dróg wodnych jako zadanie mające na celu likwidację barier dla organizmów wodnych! PGWD nie zawiera żadnych odniesień do planowanych projektów z dziedziny żeglugi śródlądowej, mimo że inwestycje takie są planowane w części PL dorzecza. W okresie 30 lat przygotowano kilka programów modernizacji rzeki Odry: Odra 2000, Odra 2005 i wreszcie Odra 2006. Ten ostatni został uchwalony w formie polskiej ustawy w 2001 r. (https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2001/s/98/1067). W 2015 roku Polska rozpoczęła realizację tzw. Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej „Odra-Wisła”. Wbrew temu, co sugeruje nazwa, jest to ledwo ukryty program modernizacji rzeki, dla którego OOS zostały ukończone najpóźniej do 2020 r., a polskie władze ds. ochrony środowiska udzieliły zezwoleń. W 2015 r. Niemcy i Polska podpisały również umowę w sprawie modernizacji tzw. Odry granicznej, rzekomo ze względów ochrony przeciwpowodziowej. Zasadniczo nie dokonano jeszcze oceny skutków ekologicznych ani pojedynczego projektu z dziedziny żeglugi, ani łącznych skutków wszystkich projektów z tej dziedziny. Jest to również niedociągnięcie projektu PGWD, gdyż nie porusza on tematu takich prac ani ich wpływu na odpowiednie części wód. Nie prowadzi się żadnego

					monitorowania, które pozwoliłyby wyjaśnić, czy dany projekt jest skuteczny i czy jego cele są osiągnięte.
3. Uzasadnienia i wyłączenia	W dorzeczu nie planuje się nowych inwestycji z dziedziny żeglugi śródlądowej.	Zgodnie z art. 4 ust. 7 podano <u>właściwe uzasadnienie</u> dla realizacji nowych inwestycji z dziedziny żeglugi śródlądowej.	Nie podano właściwego uzasadnienia wymaganego zgodnie z art. 4 ust. 7 dla realizacji nowych inwestycji z dziedziny żeglugi śródlądowej.	Nie podano żadnego uzasadnienia dla nowych planowanych inwestycji z dziedziny żeglugi śródlądowej.	Na stronie 51 wspomniano o derogacji zgodnie z art. 4 ust. 7 dotyczącej części PL dorzecza w związku z inwestycjami z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, pod którym to hasłem ukryte są plany rozwoju żeglugi śródlądowej. Na stronie 63 wspomniano o europejskim porozumieniu w sprawie głównych śródlądowych dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym (AGN), mimo iż jest to porozumienie zwarte pod egidą Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych, a nie Unii Europejskiej. Ponadto porozumienie AGN zostało ratyfikowane tylko przez Republikę Czeską i Polskę, lecz nie przez Niemcy (https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XI-D-5&chapter=11&clang=en).
4. Kryteria i progi	Plan pPGWD całkowicie wyklucza inwestycje w infrastrukturę żeglugi śródlądowej w OD.	W pPGWD określono <u>rygorystyczne kryteria</u> oceny nowych projektów z dziedziny infrastruktury żeglugi śródlądowej	W pPGWD <u>nie zawarto jasnego stwierdzenia</u> w sprawie konkretnych kryteriów, progów i procedur oceny nowych projektów z dziedziny infrastruktury żeglugi śródlądowej	W pPGWD nie wspomniano o procesie udzielania zezwoleń na nowe inwestycje w infrastrukturę żeglugi śródlądowej.	Prosimy wskazać, czy pPGWD zawiera odniesienia, kryteria, listy wyłączeń itp. dla nowych projektów z dziedziny infrastruktury żeglugi śródlądowej. PGWD nie zawiera żadnych odniesień do zatwierdzania projektów z dziedziny infrastruktury żeglugi śródlądowej, mimo że inwestycje takie są planowane w części PL dorzecza (patrz pkt 1)
5. Plany z zakresu żeglugi śródlądowej oparte na podejściu „praca w zgodzie z naturą” – monitorowanie, korygowanie i „uczenie się od rzeki” metodą krok po kroku.	W pPGWD ustalono priorytet dla rezygnacji z budowy nowej infrastruktury dla żeglugi śródlądowej oraz dla likwidacji starszej infrastruktury. PD przewiduje takie działania, np. w powiązaniu z rewizją ustalonych przepływów ekologicznych lub z podejściem „praca w zgodzie z naturą”.	W pPGWD odniesiono się do likwidacji starszej infrastruktury, jednak nie jako działania priorytetowego w stosunku do budowy nowej infrastruktury żeglugi śródlądowej. <u>W PD uwzględniono szczególne środki, które doprowadzą do poprawy stanu wód</u> , np. w powiązaniu z przeglądem ustalonych przepływów ekologicznych lub z podejściem „praca w zgodzie z naturą”. .	W pPGWD odniesiono się do likwidacji starszej infrastruktury, jednak nie jako działania priorytetowego w stosunku do budowy nowej infrastruktury żeglugi śródlądowej. <u>W PD nie uwzględniono żadnych środków, które doprowadziłyby do poprawy stanu wód</u> , np. w powiązaniu z przeglądem ustalonych przepływów ekologicznych lub z podejściem „praca w zgodzie z naturą”.	W pPGWD nie wspomniano o likwidacji starszej, przestarzałej infrastruktury żeglugi śródlądowej i nie przewidziano środków służących minimalizacji skutków.	<i>Prosimy opisać informacje na temat likwidacji starszej infrastruktury lub działań dotyczących projektów z dziedziny żeglugi śródlądowej, np. w powiązaniu z rewizją ustalonych przepływów ekologicznych lub z podejściem „praca w zgodzie z naturą” .</i> W katalogu działań nie planuje się żadnych działań związanych z wpływem żeglugi śródlądowej.

Miejsce na zrzuty ekranu z dokumentu pPGWD (prosimy opisać, co przedstawiają i dlaczego jest to przykład dobrych praktyk lub niezadowolających wyników oraz podać źródło, w tym numer strony):

Temat 4: Ochrona i renaturyzacja ekosystemu słodkowodnego oraz NBS

Ochrona i renaturyzacja ekosystemu słodkowodnego oraz NBS	Klasyfikacja. Prosimy wybrać jedną opcję (zachowując tekst wybranej opcji i usuwając teksty innych opcji)				Jak pPGWD odpowiada na wskaźnik?
Wskaźnik 1. Obszary chronione i ich status	W pPGWD opisano status każdego chronionego ekosystemu słodkowodnego, z <u>wyraźnym odniesieniem do korzystnego stanu ochrony siedlisk lub gatunków</u> oraz określono ilość i jakość wody wymagane do osiągnięcia dobrego stanu (we współpracy z właściwymi organami ds. różnorodności biologicznej), <u>identyfikując ewentualne niedociągnięcia aktualnej gospodarki</u> .	Plan pPGWD zawiera ogólny opis statusu chronionych ekosystemów słodkowodnych oraz <u>określono konkretne ilości i poziomy jakości wody wymagane</u> do osiągnięcia dobrego stanu (we współpracy z właściwymi organami ds. różnorodności biologicznej).	Plan pPGWD zawiera ogólny opis statusu chronionych ekosystemów słodkowodnych, ale <u>nie określa</u> ilości i jakości wody wymaganej do osiągnięcia dobrego stanu.	Plan pPGWD zawiera jedynie listę obszarów chronionych, <u>bez informacji o ich statusie</u> i wymaganiach.	Prosimy opisać zawarte w pPGWD informacje i oceny dotyczące stanu chronionych rzek i terenów podmokłych (jezior, przejściowych lagun przybrzeżnych), ich zależności od źródeł wód powierzchniowych lub podziemnych, z podaniem parametrów ilościowych, jakościowych i czasowych, oraz ewentualnych istniejących ograniczeń lub niedociągnięć w stosunku do wymagań. W planie podano, że rejestr obszarów chronionych zawiera tylko obszary Natura 2000; tak również pokazano na mapie. Tymczasem projekt weryfikacji polskiego rejestru obszarów chronionych, jak również rejestru obowiązującego w Polsce w drugim okresie planowania, obejmuje wiele innych obszarów - w tym obszarów wyznaczonych na mocy prawa krajowego. Wprawdzie zamieszczono tam następujące zdanie: „W Polsce oprócz obszarów Natura 2000 ustanowionych na mocy wyżej wymienionych dyrektyw, rejestr ten uzupełniono o formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie ustawodawstwa krajowego (np. parki narodowe, rezerваты przyrody itp.), dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem ich ochrony”, lecz informacji tych nie uwzględniono w tabelach ani na mapach. Strona 57: Ocena postępu dokonanego w kierunku osiągnięcia celów środowiskowych (rozdział II.5.5.) Powinna opierać się nie tylko na monitorowaniu wód, lecz również na monitorowaniu obszarów chronionych. W szczególności metoda wskazana w polskiej części jest w tym przypadku całkowicie nieadekwatna – zgodnie z nią postęp w realizacji celów w odniesieniu do obszarów chronionych został określony jedynie poprzez analizę „zmian wartości wybranych wskaźników jakości wód w punktach monitoringowych położonych w ujściowych odcinkach większych rzek” w czasie. Tymczasem w Polsce równolegle prowadzone było monitorowanie gatunków i siedlisk przyrodniczych, a każdy organ nadzorujący obszar chroniony był zobowiązany do monitorowania stanu tego obszaru, w tym aspektów związanych ze stosunkami wodnymi. Dlatego pojawia się pytanie: gdzie są wyniki tego

					monitorowania i dlaczego nie uwzględniono ich w tym dokumencie? A może w ogóle nie prowadzono właściwego monitorowania?
2. Ustalanie priorytetów	W pPGWD określono ekosystemy słodkowodne, dla których renaturyzacja byłaby korzystna, oraz <u>ustalono wykaz priorytetów</u> oparty na <u>jasnych kryteriach i uwzględniony w PD</u> .	W pPGWD określono ekosystemy słodkowodne, dla których renaturyzacja byłaby korzystna, oraz <u>ustalono wykaz priorytetów</u> .	W pPGWD stwierdzono, że renaturyzacja byłaby korzystna dla ekosystemów słodkowodnych, a w PD uwzględniono <u>działanie mające na celu dalszą ocenę takich działań</u> oraz opracowanie kryteriów i priorytetów.	Plan pPGWD odnosi się jedynie ogólnie do renaturyzacji ekosystemów słodkowodnych, bez konkretnego wskazania odpowiednich działań.	Prosimy opisać, czy i w jaki sposób pPGWD odnosi się do renaturalizacji ekosystemów słodkowodnych oraz czy przygotowano odpowiedni PD przez podanie wykazu priorytetowych obszarów do renaturalizacji z określeniem szczególnych działań. Na stronie 70 stwierdzono: "Jako przykład może służyć odtworzenie drożności i renaturyzacja cieków, które są bardzo kosztowne i skomplikowane pod względem technicznym oraz własnościowym. Dlatego też, z powodów technicznych i ekonomicznych, konieczne będzie stopniowe wdrożenie tych działań w cyklu planistycznym do 2027 roku." Należy zauważyć, że długi czas trwania planowania, zatwierdzania i wdrażania struktur technicznych, rozwiązywania problemów związanych z własnością oraz długotrwałe procedury renaturyzacji starych składowisk odpadów lub uzyskiwania wystarczającej aprobaty dla działań uzupełniających nie może już być powodem niepodjęcia działań przed upływem terminu osiągnięcia celu w 2027 r., mimo iż względy te mogły stanowić powód do przedłużenia terminu w poprzednich okresach planowania.
3. Cele w zakresie renaturyzacji	W pPGWD <u>wskazano cel na rok 2027</u> (liczba km lub km2) dotyczący renaturalizacji ekosystemów słodkowodnych, uwzględniający różne typy ekosystemów (rzeki, tereny zalewowe, jeziora, obszary ujściowe rzek itd.). <u>Wskaźniki</u> takie jak wielkość i dynamika przepływu wody, struktura i substraty koryt rzek są <u>zdefiniowane w ramach monitorowania pPGWD</u> .	W pPGWD <u>wskazano cel ilościowy na rok 2027</u> (liczba km lub km2) dotyczący renaturalizacji ekosystemów słodkowodnych, ale nie odniesiono się do jakości renaturyzacji.	W pPGWD stwierdzono, że do 2027 r. ekosystemy słodkowodne zostaną <u>renaturyzowane, ale nie podano celu ilościowego</u> .	Plan pPGWD nie zawiera informacji na temat renaturalizacji ekosystemów słodkowodnych do 2027 r.	Prosimy opisać, czy i w jaki sposób pPGWD ustanawia cele w zakresie renaturyzacji ekosystemu słodkowodnego z podaniem informacji o liczbie kilometrów lub km2 oraz o sposobie monitorowania skuteczności renaturyzacji. Patrz wyżej.
4. Rozwiązania oparte na przyrodzie (NBS)	<u>NBS są traktowane priorytetowo</u> w inwestycjach infrastrukturalnych (>30% budżetu na	PGWD lub PD <u>wnioskują o traktowanie NBS jako rozwiązań alternatywnych lub uzupełniających w</u>	Priorytetem w zakresie inwestycji infrastrukturalnych pozostaje budowa tradycyjnej „szarej” infrastruktury (zapory, wały	Plan pPGWD nie zawiera informacji o NBS, a nawet jeśli zawiera, to tylko na poziomie ogólnym bez	Prosimy opisać, czy PD zawiera NBS, priorytety lub kryteria ich stosowania oraz czy NBS są wyraźnie wymienione w PD. W miarę możliwości proszę odnieść się do szczególnych działań lub do ogólnego budżetu (i jego udziału w PD) przeznaczonego na rozwiązania NBS.

	infrastrukturę) w ramach PD, w szczególności w odniesieniu do zarządzania zagrożeniem powodziowym (w głębi lądu i w obszarach przybrzeżnych) oraz oczyszczania ścieków komunalnych.	odniesieniu do wszystkich istotnych inwestycji infrastrukturalnych, w szczególności w odniesieniu do ochrony przeciwpowodziowej. Nie jest jednak jasne, czy rozwiązania NBS będą wdrażane w praktyce.	brzegowe) do zarządzania ryzykiem powodziowym i oczyszczania ścieków komunalnych (>90%). <u>Rozwiązania NBS to dodatek typu „greenwashing” w planie pPGWD</u> ; nie są one wykorzystywane jako istotny element inwestycji infrastrukturalnych.	określenia planowanych inwestycji w NBS.	
5. Działania na rzecz naturalnej retencji wody (DNRW)	W planie pPGWD wyraźnie przyznano <u>priorytet działaniom NWRM w inwestycjach infrastrukturalnych z zakresu zarządzania ryzykiem powodziowym</u> (łącznie ponad 30% budżetu na infrastrukturę zarządzania ryzykiem powodziowym).	PPGWD wnioskuje o traktowanie DNRW <u>jako działań alternatywnych</u> lub uzupełniających w stosunku do wszystkich inwestycji infrastrukturalnych związanych z zarządzaniem ryzykiem powodziowym. Nie jest jednak jasne, czy rozwiązania NWRM będą wdrażane w praktyce.	Priorytetem w zakresie inwestycji infrastrukturalnych pozostaje budowa tradycyjnej „szarej” <u>infrastruktury</u> (zapory, wały brzegowe) do zarządzania ryzykiem powodziowym (>90%). Rozwiązania DNRW to dodatek typu „greenwashing” w planie pPGWD; nie są one wykorzystywane jako istotny element inwestycji infrastrukturalnych.	Plan pPGWD nie zawiera informacji o NWRM, a nawet jeśli zawiera, to tylko na poziomie ogólnym bez określenia planowanych inwestycji w NWRM.	<i>Prosimy opisać, czy pPGWD odnosi się do DNRW, priorytetów lub kryteriów ich stosowania oraz czy DNRW są wyraźnie wymienione w PD. W miarę możliwości proszę odnieść się do szczególnych działań lub do ogólnego budżetu (i jego udziału w PD) przeznaczonego na rozwiązania NWRM.</i> <i>Strona 89: „podjęto kroki w celu odtworzenia lub utrzymania naturalnej retencji. Ważne są dobre praktyki, w tym prace hydrotechniczne i konserwacyjne mające na celu poprawę stanu wód lub ochronę ich dobrego stanu.”, jednak skupiono się na zadaniach związanych z budową i przebudową urządzeń wodnych (w celu zwiększenia retencji) (strona 94).</i>
6. Solidny mechanizm finansowy	W planie pPGWD <u>zastosowano</u> ekonomiczne zasady zwrotu kosztów i obciążania podmiotów zanieczyszczających do finansowania odtwarzania ekosystemów słodkowodnych, a zatem <u>znaczną część kosztów inwestycji (>50%) obciąża użytkowników wody i gruntów</u> .	W pPGWD stwierdzono, ekonomiczne zasady zwrotu kosztów i obciążania podmiotów zanieczyszczających zostaną zastosowane do finansowania odtwarzania ekosystemów słodkowodnych, ale <u>mniej niż połowa kosztów inwestycji (>50%) obciąża użytkowników wody i gruntów</u> .	W pPGWD stwierdzono, że ekonomiczne zasady zwrotu kosztów i obciążania podmiotów zanieczyszczających zostaną zastosowane do finansowania odtwarzania ekosystemów słodkowodnych, ale <u>nie jest jasne, jaką część kosztów inwestycji poniosą użytkownicy wody i gruntów</u> .	Plan pPGWD nie odnosi się do stosowania ekonomicznych zasad zwrotu kosztów i obciążania podmiotów zanieczyszczających do finansowania renaturyzacji rzek i terenów podmokłych.	<i>Prosimy opisać, w jaki sposób projekt pPGWD odnosi się do podziału kosztów inwestycji związanych z renaturyzacją rzek i terenów podmokłych.</i> <i>Zasada zwrotu kosztów jest opisana w programie PGWD Odry jako w pełni wdrożona, ale nie ma planu wykorzystania środków z opłat za wodę na odbudowę ekosystemów, a jedynie na potrzeby gospodarki wodnej.</i>

Miejsce na zrzuty ekranu z dokumentu pPGWD (prosimy opisać, co przedstawiają i dlaczego jest to przykład dobrych praktyk lub niezadowalających wyników oraz podać źródło, w tym numer strony):

Temat 5: Alokacja zasobów wodnych i kontrola poboru wody

Alokacja zasobów wodnych i kontrola poboru wody	Klasyfikacja. Prosimy wybrać jedną opcję (zachowując tekst wybranej opcji i usuwając teksty innych opcji)				Jak pPGWD odpowiada na wskaźnik?
Wskaźnik 1. Identyfikacja znaczących poborów wody	Zidentyfikowano wszystkie istotne pobory wody, w tym z wód powierzchniowych i podziemnych dla obszarów miejskich, rolnych, przemysłu i produkcji energii oraz innych zastosowań, <u>w tym ich sezonowe zróżnicowanie, całkowity roczny popyt, zużycie, powrót i utrata wody w systemach dystrybucyjnych</u> . Oszacowano również pobory nielegalne, o ile są one istotne. Dostępne są wystarczające dane do obliczenia długoterminowego średniorocznego tempa zasilania wód podziemnych. Obliczono wskaźnik wykorzystania wód powierzchniowych lub podziemnych znajdujących się pod znaczną presją poboru.	Zidentyfikowano wszystkie istotne pobory wody, w tym z wód powierzchniowych i podziemnych dla obszarów miejskich, rolnych, przemysłu i produkcji energii oraz innych zastosowań. Dostępne są wystarczające dane do obliczenia długoterminowego tempa zasilania wód podziemnych. <u>Obliczono wskaźnik wykorzystania wód powierzchniowych lub podziemnych znajdujących się pod znaczną presją poboru.</u>	W pPGWD zidentyfikowano znaczące pobory wody, choć nie jest jasne, czy ujęto wszystkie sektory i które części wód są dotknięte. Obliczono lub oszacowano z uwzględnieniem niepewności długoterminowe średnioroczne tempo zasilania wód podziemnych. Nie obliczono wskaźnika wykorzystania dla każdej części wód, znajdującej się pod znaczną presją związaną z poborem.	W pPGWD zawarto jedynie ogólne stwierdzenia dotyczące presji poboru i poziomów wykorzystania na poziomie dorzecza lub zlewni i nie przedstawiono dowodów na to, że opierają się one na wiarygodnych danych.	Prosimy opisać, czy i w jaki sposób pPGWD odnosi się do znaczących poborów wody, czy wszystkie sektory są uwzględnione, czy opisano pobory w aspekcie sezonowych wahań, popytu, konsumpcji i stopy zwrotu oraz czy obliczono i podano wskaźnik wykorzystania. Pobór wody jest jednym z istotnych problemów w PGWD Odry. Ilości są podane na poziomie zlewni, tylko dla wód powierzchniowych, w 2 podgrupach: „woda pitna” i „woda na cele przemysłowe i pozostałe”, co jest niewystarczające do analizy problemu. Nie jest jasne, czy uwzględniono wody kopalniane i wodę chłodzącą dla elektrowni ciepłych. Nie uwzględniono poboru wód gruntowych. Nie oszacowano zasilania wód podziemnych. Nie obliczono wskaźnika wykorzystania. Strona 61, tabela II.6.5 - dane dotyczące poboru wody i odprowadzania ścieków przez przemysł w poszczególnych krajach. Polska – nie podano danych dotyczących poboru wody i odprowadzania ścieków zwolnionych z opłat, jak również zrzutu wody chłodzącej. Strona 61, tabela II.6.6 – pobory wody na potrzeby rolnictwa w poszczególnych państwach. Dane dotyczące PL obejmują leśnictwo i hodowlę ryb w stawach. Brak informacji na temat danych dla CZ i DE.
2. Perspektywy nowych poborów wody, związanej z tym	W pPGWD zawarto wykaz wszystkich planowanych zmian użytkowania gruntów	Plan pPGWD zawiera wykaz wszystkich planowanych projektów infrastrukturalnych	W pPGWD zawarto wykaz wszystkich planowanych zmian użytkowania gruntów związanych ze zużyciem	W pPGWD brak informacji na temat planowanej infrastruktury	Prosimy opisać, czy i w jaki sposób pPGWD odnosi się do planowanego użytkowania gruntów i planowanej infrastruktury mających wpływ na reżimy przepływów wód podziemnych lub powierzchniowych, jakie informacje są udostępniane, oraz czy wyraźnie opisano i określono ilościowo korzyści z inwestycji dla przyrody.

infrastruktury i wykorzystania gruntów	związanych ze zużyciem wody (np. nowych projektów związanych z nawadnianiem) oraz infrastruktury wpływających na reżimy wód podziemnych lub powierzchniowych, w tym przerzutów wody i zbiorników wodnych, a także ocenę ich wpływu na ogólną charakterystykę przepływów i bilans wodny. W szczególności w pPGWD <u>wyjaśniono, w jaki sposób gospodarka o obiegu zamkniętym i infrastruktura ponownego wykorzystania wody przyczynia się do alokacji zasobów wodnych z korzyścią dla przyrody.</u>	wpływających na reżimy przepływu wód podziemnych lub powierzchniowych, <u>w tym przerzutów wody i zbiorników wodnych,</u> oraz ocenę ich <u>wpływu</u> na ogólną charakterystykę przepływów i bilans wodny.	wody wpływających na reżimy przepływów wód podziemnych lub powierzchniowych, w tym przerzutów wody i zbiorników wodnych, lecz <u>brak oceny ich wpływu</u> na ogólną charakterystykę przepływów i bilans wodny. Brak <u>jasnych informacji</u> , w jaki sposób nowe działania w zakresie podaży, takie jak odsalanie lub ponowne wykorzystanie wody, przełożą się na alokację zasobów wodnych z korzyścią dla przyrody.	wpływającej na reżimy przepływów wód podziemnych lub powierzchniowych a jeśli informacje takie podano, to jedynie w odniesieniu do dodatkowych zasobów wody dostępnej do wykorzystania, a nie dla przyrody.	W PGWD wymieniono tylko dane dotyczące aktualnego poboru wód powierzchniowych i aktualnych znaczących przerzutów wody.
3. Przegląd pozwoleń na pobór wody	Plan pPGWD wyraźnie wspomina o przeglądzie pozwoleń na pobór wody w celu oceny ich skuteczności i istotności w kontekście przewidywanej dostępności wody oraz o analizie ekonomicznej wykorzystania wody, w tym przez użytkowników pobierających wodę w ilościach przekraczających dozwolone. Plan pPGWD <u>zawiera listę lub liczbę pozwoleń</u> , które zostaną poddane procesowi przeglądu, z opisanym zestawem kryteriów. <u>Obejmuje on wyraźnie wszystkie pozwolenia na</u>	Plan pPGWD wyraźnie wspomina o przeglądzie pozwoleń na pobór wody w celu oceny ich skuteczności i istotności w kontekście przewidywanej dostępności wody oraz o analizie ekonomicznej wykorzystania wody. W pPGWD <u>podano szacunkową ilość wody, która może zostać poddana realokacji</u> , ale nie podano dalszych informacji.	PPGWD odnosi się do przeglądu pozwoleń na pobór jako działania, które ma być przeprowadzone podczas wdrażania PD, ale <u>bez określenia oczekiwanej liczby pozwoleń lub kryteriów</u> , które będą stosowane w przeglądzie.	Plan pPGWD nie odnosi się do przeglądu pozwoleń na pobór, a <u>jedynie wymienia go jako jeden ze środków w ramach PD bez dalszych informacji.</u>	Brak odniesienia do przeglądu pozwoleń na pobór wody.

	wode, które w poprzednich latach odniosły korzyści ze wspieranych przez UE inwestycji w modernizację systemu nawadniania i oszczędność wody, o ile inwestycje te dotyczyły wód w stanie gorszym niż dobry.				
4. Kontrola poboru wody	Plan pPGWD ustanawia pełny system kontroli poboru (wód powierzchniowych i gruntowych, retencji zbiornikowej i zasilania sztucznego) za pomocą mierników przepływu (opłacanych przez użytkownika), którego elementy przekazują informacje w czasie rzeczywistym właściwemu organowi. Ponadto, a w razie potrzeby, PD przewiduje kontrole w terenie i inne metody (obserwacja Ziemi, drony) wykrywania i zatrzymywania nielegalnego wykorzystania wody.	Plan pPGWD ustanawia pełny system kontroli poboru (wód powierzchniowych i gruntowych, retencji zbiornikowej i zasilania sztucznego), który obejmuje większą część (>90%) poboru wody. Przewiduje on zastosowanie przepływomierzy, które przekazują informacje w czasie rzeczywistym właściwemu organowi. Ustalono ambitny cel w zakresie skuteczności kontroli nielegalnego wykorzystania wody (np. inspekcja w ciągu 5 dni od złożenia skargi).	W pPGWD mowa jest o progresywnym systemie zapewnienia kontroli poboru wody, gdzie informacje są dostępne wyłącznie w trybie off-line, a zakres kontroli jakości jest ograniczony. W pPGWD nie określono wyraźnie, które cele w zakresie skuteczności kontroli (jeśli takie istnieją) zostaną osiągnięte do 2027 r.	W pPGWD nie wypowiedziano się jednoznacznie na temat mechanizmów kontroli poboru wody i wymieniono je jako jeden z podstawowych środków, które mają zostać wdrożone, bez określonego celu i przydziału środków budżetowych.	Prosimy opisać informacje zawarte w pPGWD i PD dotyczące kontroli poboru wody oraz podane szczegóły, np. dotyczące nowych systemów kontroli, celów, inwestycji i podmiotu odpowiedzialnego za wdrażanie takich środków itp. Brak informacji o nowych planach dotyczących kontroli poboru wody. Na stronie 73 zamieszczono listę (PL i CZ) i opis (DE) podstawowych i uzupełniających działań, które zostały i zostaną wdrożone w każdym kraju, a wśród nich kontrola poboru wody i ograniczanie poboru wody. Podane informacje są bardzo ogólne. Szczególne kategorie tych działań są wymienione w tabeli II.7.1 (strona 78). Środki kontroli i ograniczania poboru wód powierzchniowych są planowane tylko w Niemczech i tylko dla jednej kategorii - „inne”. Środki kontroli i ograniczania poboru wód podziemnych są planowane w Polsce (dla większości kategorii, z wyjątkiem górnictwa) i w Niemczech (tylko dla górnictwa i w jednej podjednostce OD dla rolnictwa i celów komunalnych). W Niemczech i w Polsce planowane są środki mające na celu odtworzenie uszczuplonych zasobów wód podziemnych.

Miejsce na zrzuty ekranu z dokumentu pPGWD (prosimy opisać, co przedstawiają i dlaczego jest to przykład dobrych praktyk lub niezadowolających wyników oraz podać źródło, w tym numer strony):

Przykładowa tabela z pPGWD: tabela II.2.2: Ewidencjonowane pobory wód powierzchniowych na MODO (strona 21)

Designation of the area of elaboration	Annual water withdrawal [thou. m ³ / a] for the purposes:			Total [thou. m ³ / a]
	Obszar opracowania	Drinking water supply	industrial and others	
		Roczny pobór wody [tys. m ³ /r] na cele: pobór wody przeznaczonej do spożycia	przemysłowe i inne	
Upper Odra River	Górna Odra	138 404	192 663	331 067
Middle Odra River	Środkowa Odra	123 516	405 299	528 815
Lower Odra River	Dolna Odra	27 595	1 223 825	1 251 420
Szczecin Lagoon	Zalew Szczeciński	2 751	64 365	67 116
Nysa Łużycka River	Nysa Łużycka	5 252	193 257	198 509
Warta River	Warta	207 236	1 481 699	1 688 935
IRBD Odra	MODO	504 754	3 561 108	4 065 862

Tematy 6 i 7: Zarządzanie ryzykiem powodziowym i ryzykiem wystąpienia suszy oraz przystosowanie do zmian klimatu

Zarządzanie ryzykiem	Klasyfikacja. Prosimy wybrać jedną opcję (zachowując tekst wybranej opcji i usuwając teksty innych opcji)	Jak pPGWD odpowiada na wskaźnik?
-------------------------	---	----------------------------------

wystąpienia suszy					
Wskaźnik 1. PD „analizy klimatyczne”	Projekt pPGWD obejmuje analizę wrażliwości proponowanych środków w oparciu o <u>całkowicie przejrzystą metodologię</u> w celu oceny długoterminowej efektywności i opłacalności w zmieniających się warunkach klimatycznych. Projekt pPGWD <u>w sposób wyraźny prognozuje ekonomikę podaży i popytu na wodę</u> , weryfikuje skuteczność działań, <u>wybiera niezawodne środki dostosowawcze</u> i maksymalnie zwiększa korzyści międzysektorowe, ograniczając do minimum negatywne skutki dla poszczególnych sektorów.	Projekt pPGWD obejmuje analizę wrażliwości proponowanych środków w oparciu o <u>całkowicie przejrzystą metodologię</u> w celu oceny długoterminowej efektywności i opłacalności w zmieniających się warunkach klimatycznych. Projekt pPGWD w sposób wyraźny uwzględnia <u>niektóre, ale nie wszystkie</u> z następujących elementów: prognozę ekonomiki podaży i popytu na wodę, weryfikację skuteczności działań, wybór niezawodnych środków dostosowawczych oraz maksymalizację korzyści międzysektorowych z jednoczesną minimalizacją negatywnych skutków w poszczególnych sektorach.	Projekt pPGWD obejmuje analizę wrażliwości proponowanych środków w oparciu o mało przejrzystą metodologię w celu oceny długoterminowej efektywności i opłacalności w zmieniających się warunkach klimatycznych. Projekt pPGWD <u>zawiera niejednoznaczne informacje lub niekompletne informacje i dane</u> dotyczące prognozowanej ekonomiki podaży i popytu na wodę, kontroli skuteczności działań, wyboru niezawodnych środków dostosowawczych oraz maksymalnego wykorzystania korzyści międzysektorowych z jednoczesną minimalizacją negatywnych skutków w poszczególnych sektorach.	Projekt pPGWD nie obejmuje analizy wrażliwości proponowanych działań w zmieniających się warunkach klimatycznych.	Prosimy opisać, czy i w jaki sposób projekt pPGWD obejmuje analizę klimatyczną („climate check”), jaką metodologię i kryteria zastosowano oraz jakie są główne ustalenia. Czy przeprowadzono analizę dla całego PD (np. w ramach SEA) lub w odniesieniu do poszczególnych środków? Jak obszerna/sprecyzowana jest taka ocena? Na stronie 72 stwierdzono, że „Istotnym elementem opracowania programów działań jest ocena: • skuteczności działań dla realizacji celów środowiskowych wg RDW wskazanych dla jednolitych części wód, z uwzględnieniem prognozowanych zmian klimatu; • wpływu działań na tagodzenie skutków zmian klimatu (synergia z innymi dokumentami strategicznymi); nie można jednak zweryfikować tych działań, ponieważ nie opublikowano jeszcze krajowego PGWD dla Odry. Przewidziane są działania koncepcyjne i badania dotyczące zmian klimatycznych (strona 84) Na stronie 93 wspomniano o krajowym planie przeciwdziałania skutkom suszy, ocenianym negatywnie przez ekspertów krajowych, głównie ze względu na nacisk na propozycje budowy i/lub przebudowy urządzeń wodnych. W przypadku Niemiec odniesiono się do niemieckiej strategii na rzecz dostosowania do zmian klimatu (https://www.bmu.de/en/topics/climate-energy/climate/adaptation-to-climate-change/) jako programu ramowego na szczeblu krajowym, w tym do sprawozdań z postępów w realizacji programu z 2015 r. (APA II) i 2020 r. (APA III). W dokumencie tym obszar działań „woda” odnosi się do zwiększonego zużycia wody z powodu ocieplania klimatu i częstszych susz w okresie letnim, szkód spowodowanych przez silne opady deszczu i gwałtowne powodzie na obszarach miejskich, powodzie na rzekach, podnoszenia się poziomu mórz i ryzyka wzebrań burzowych.
2. Plany zarządzania ryzykiem wystąpienia suszy	W OD najbardziej dotkniętych suszami w ostatnich latach pPGWD obejmuje: - wskaźniki intensywności susz; - działania, które należy podjąć w każdej fazie suszy, w tym w celu zapobieżenia	W OD najbardziej dotkniętych suszami w ostatnich latach pPGWD obejmuje: - wskaźniki intensywności susz; - działania, które należy podjąć w każdej fazie suszy, w tym w celu zapobieżenia	W OD najbardziej dotkniętych suszami w ostatnich latach pPGWD obejmuje: - wskaźniki intensywności susz; - działania, które należy podjąć w każdej fazie suszy, w tym w celu	W pPGWD nie odniesiono się do zarządzania ryzykiem wystąpienia suszy albo <u>ujęto jedynie działania zapewniające (dodatkowe) zaopatrzenie użytkowników w wodę</u> , bez działań zapobiegających	Proszę opisać, czy i w jaki sposób pPGWD odnosi się do zarządzania ryzykiem wystąpienia suszy, częstotliwości występowania suszy, uwzględnionych wskaźników, działań i ram organizacyjnych, a także różnic między suszą a niedostatkami wód (nadmierną eksploatacją). Patrz wyżej.

	pogorszeniu się stanu wód; • oraz ramy organizacyjne dla walki z suszą. <u>Podstawę planu stanowią działania zapobiegawcze, takie jak alokacja wody uwzględniająca zmiany klimatyczne.</u> W pPGWD wyraźnie rozgraniczono problem suszy od niedostatku wód spowodowanych działalnością człowieka (nadmierną eksploatacją).	pogorszeniu się stanu wód; • oraz ramy organizacyjne dla walki z suszą. Plan <u>obejmuje szereg działań</u>, lecz alokacja zasobów wodnych uwzględniająca zmiany klimatyczne nie jest najważniejszym z nich. W pPGWD wyraźnie rozgraniczono problem suszy od niedostatku wód spowodowanych działalnością człowieka (nadmierną eksploatacją).	zapobieżenia pogorszeniu się stanu wód; • i/lub ramy organizacyjne dla walki z suszą, lecz <u>brak wyraźnego powiązania między tymi trzema elementami.</u> Zarówno w pPGWD, jak i w działaniach <u>nie rozgraniczono wyraźnie problemu suszy od niedostatku wód spowodowanego działalnością człowieka</u> (nadmierną eksploatacją).	pogorszeniu się stanu wód.	
3. Powiązanie z dyrektywą powodziową	W pPGWD zawarto dowody świadczące o uwzględnieniu celów i wymogów dyrektywy powodziowej, a także <u>koszty i korzyści łagodzenia skutków powodzi.</u> W PD ujęto działania przyczyniające się do łagodzenia skutków powodzi.	W pPGWD zawarto dowody świadczące o uwzględnieniu celów i wymogów dyrektywy powodziowej. Działania w ramach PD <u>jedynie w ograniczonym zakresie</u> przyczyniają się do łagodzenia skutków powodzi.	W pPGWD <u>zawarto niewiele dowodów</u> świadczących o uwzględnieniu celów i wymogów dyrektywy powodziowej. Działania w ramach PD jedynie w ograniczonym zakresie przyczyniają się do łagodzenia skutków powodzi.	W pPGWD <u>nie zawarto żadnych dowodów</u> świadczących o uwzględnieniu celów i wymogów dyrektywy powodziowej. W PD nie ujęto działań przyczyniających się do łagodzenia skutków powodzi.	<i>Prosimy opisać, w jaki sposób pPGWD odnosi się do dyrektywy powodziowej oraz w jakim stopniu PD przyczynia się do łagodzenia skutków powodzi</i> Dokumenty dotyczące powodzi są wymienione tylko w pPGWD, metody techniczne wydają się być jedyną uznaną metodą zarządzania ryzykiem powodziowym, brak dowodów na naturalną ochronę przeciwpowodziową pomimo jej efektywności i bezpieczeństwa (najbardziej opłacalnym sposobem na ograniczenie powodzi jest ochrona istniejących już systemów naturalnych) <u>Projekt aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Międzynarodowego Obszaru Dorzecza Odry</u> został opublikowany w procesie konsultacji. Szczegółowe informacje na temat wdrożonych inwestycji w dziedzinie ochrony przeciwpowodziowej w Planie Zarządzania Ryzykiem Powodziowym
4. Użytkowanie gruntów i zarządzanie ryzykiem powodziowym	Plan pPGWD zawiera jednoznaczny i ambitny wykaz działań mających na celu rozwiązanie problemu użytkowania gruntów i jego wpływu na ochronę przeciwpowodziową, np. w celu dostosowania praktyk rolniczych do ryzyka powodziowego lub likwidacji innych	Plan pPGWD <u>obejmuje pewne działania mające na celu rozwiązanie problemu użytkowania gruntów i jego wpływu na ochronę przeciwpowodziową</u>, np. w celu dostosowania praktyk rolniczych do ryzyka powodziowego lub likwidacji innych	Plan pPGWD zawiera <u>stwierdzenia</u>, że wykorzystanie gruntów i jego wpływ na ochronę przeciwpowodziową zostaną uwzględnione w procesie wdrażania, ale <u>albo nie uwzględniono w PD żadnych szczególnych działań, albo jedynie uwzględnione działania dotyczą badań i</u>	Plan pPGWD <u>nie odnosi się wyraźnie do działań</u> ukierunkowanych na użytkowanie gruntów i jego wpływ na ochronę przeciwpowodziową.	<i>Prosimy opisać, jakie działania zawarto w pPGWD w celu rozwiązania problemu użytkowania gruntów i jego wpływu na ochronę przeciwpowodziową</i> Patrz wyżej.

	sposobów użytkowania i infrastruktury. Zawiera również <u>jasne wskazówki, np. od organów ds. rolnictwa, dotyczące finansowania takich działań</u> (np. dotyczące czasu trwania, kwot, obszarów, które można objąć działaniami).	sposobów użytkowania i infrastruktury.	<u>wiedzy</u> związanych z tym tematem.		
--	---	--	---	--	--

Miejsce na zrzuty ekranu z dokumentu pPGWD (prosimy opisać, co przedstawiają i dlaczego jest to przykład dobrych praktyk lub niezadowolających wyników oraz podać źródło, w tym numer strony):

Temat 8: Rolnictwo

Rolnictwo	Klasyfikacja. <i>Prosimy wybrać jedną opcję (zachowując tekst wybranej opcji i usuwając teksty innych opcji)</i>				Jak pPGWD odpowiada na wskaźnik?
Wskaźnik 1. Ocena presji	Plan pPGWD obejmuje wnikliwą analizę głównych presji ze strony rolnictwa na każdą część wód, <u>określając udział działalności tego sektora w całości presji.</u>	Plan pPGWD obejmuje wnikliwą analizę głównych presji ze strony rolnictwa <u>na każdą część wód.</u>	Plan pPGWD obejmuje wnikliwą analizę głównych presji ze strony rolnictwa, ale jest przedstawiony <u>tylko na poziomie OD lub innych wyższych poziomach</u> , a nie dla poszczególnych części wód.	Plan pPGWD nie obejmuje analizy głównych presji ze strony rolnictwa <u>na części wód.</u>	<i>Prosimy opisać treść analizy presji ze strony rolnictwa oraz wskazać, czy zidentyfikowano wszystkie takie presje i czy opisano je szczegółowo oraz na jakim poziomie.</i> Strony 20 i 49 - zanieczyszczenia rolnicze ze źródeł rozproszonych wskazano jako jeden ze znaczących problemów (związki azotu i fosforany). Podane informacje są bardzo ogólne. Pobór wody na potrzeby rolnictwa nie jest uznany za problem. Strona 29 - cały obszar MKOOpZ jest podatny na zanieczyszczenie związkami azotu w kontekście dyrektywy 91/271/EWG.
2. Analiza rozbieżności i planowane działania	W pPGWD ujęto ocenę ex ante w celu stwierdzenia, czy podstawowe działania wystarczą do osiągnięcia celów RDW w zakresie ochrony środowiska <u>dla każdej części wód.</u> Jeżeli nie są one	W pPGWD ujęto ocenę ex ante w celu stwierdzenia, czy podstawowe działania wystarczą do osiągnięcia celów RDW w zakresie ochrony środowiska, ale <u>niekoniecznie dla każdej części wód.</u> Jeżeli nie są	W pPGWD ujęto <u>ogólną ocenę ex ante</u> w celu stwierdzenia, czy podstawowe działania wystarczą do osiągnięcia celów RDW w zakresie ochrony środowiska.	W pPGWD <u>brak oceny ex ante</u> , czy podstawowe działania wystarczą do osiągnięcia celów RDW w zakresie ochrony środowiska.	<i>Prosimy opisać, czy w pPGWD ujęto analizę braków w celu stwierdzenia, czy podstawowe działania są wystarczające do zaradzenia zanieczyszczeniom rolniczym ze źródeł rozproszonych, a jeśli nie, to jakie działania dodatkowe uwzględniono. Prosimy również odnieść się do budżetu tych działań i ich obszarów zastosowania.</i> Środki te są wymienione jedynie jako uogólnione kategorie. Nie uwzględniono żadnej analizy ich skuteczności.

	wystarczające, pPGWD zawiera odpowiednie działania uzupełniające.	one wystarczające, pPGWD zawiera odpowiednie działania uzupełniające.			
3. Zanieczyszczenia ze źródeł rozproszonych	W pPGWD przewidziano szczegółowe obowiązkowe i dobrowolne działania mające na celu poprawę praktyk rolniczych oraz zapobieganie zanieczyszczeniu związkami azotu i innymi substancjami biogennymi wszystkich części wód znajdujących się pod znaczącą presją tego typu. Obejmuje <u>to obowiązkowe działania podstawowe w zakresie kontroli</u> odprowadzania zanieczyszczeń z pól i ochrony części wód, działania mające na celu ograniczenie stosowania nawozów w strefach zagrożonych zanieczyszczeniem azotanami (np. nakładanie opłat), ograniczenie stosowania nawozów i zawartości fosforu w paszach dla zwierząt oraz porozumienia i umowy z rolnikami. Działania te są skoordynowane i w stosownych przypadkach finansowane ze środków WPR.	W pPGWD przewidziano szczegółowe obowiązkowe i dobrowolne działania mające na celu poprawę praktyk rolniczych oraz zapobieganie zanieczyszczeniu związkami azotu i innymi substancjami biogennymi wszystkich części wód znajdujących się pod znaczącą presją tego typu. Obejmuje <u>to niektóre, ale nie wszystkie</u> z następujących działań: to obowiązkowe działania podstawowe w zakresie kontroli odprowadzania zanieczyszczeń z pól i ochrony części wód, działania mające na celu ograniczenie stosowania nawozów w strefach zagrożonych zanieczyszczeniem azotanami (np. nakładanie opłat), ograniczenie stosowania nawozów i zawartości fosforu w paszach dla zwierząt oraz porozumienia i umowy z rolnikami.	W pPGWD stwierdzono, że obowiązkowe i dobrowolne działania mające na celu poprawę praktyk rolniczych oraz zapobieganie zanieczyszczeniu związkami azotu i innym wyciekom substancji biogennej będą stosowane we wszystkich częściach wód, gdzie stanowi to znaczącą presję, <u>ale nie jest jasne, w odniesieniu do którego konkretnego obszaru zastosowania</u> takich działań.	W pPGWD <u>nie wymieniono w sposób wyraźny</u> obowiązkowych i dobrowolnych działań mających na celu poprawę praktyk rolniczych oraz zapobieganie zanieczyszczeniu związkami azotu i innym wyciekom substancji biogennej.	<i>Prosimy opisać przewidziane w pPGWD działania w zakresie zwalczania zanieczyszczeń ze źródeł rozproszonych i wskazać, czy obejmują one działania obowiązkowe i dobrowolne oraz jakie działania są przewidziane w celu ograniczenia zanieczyszczenia u źródła, zwłaszcza w SZZA itp. Prosimy podać informacje o budżetach związanych z najistotniejszymi działaniami lub ich rodzajami i ewentualnie porównać wysiłki czynione w ramach działań obowiązkowych i dobrowolnych.</i> Strona 78 - wszystkie państwa zaplanowały działania w celu ograniczenia zanieczyszczeń związkami azotu i fosforanami ze źródeł rozproszonych na większej części obszaru MKOOpZ (nie podano szczegółowych informacji). Wszystkie kraje zaplanowały działania mające na celu ograniczenie zanieczyszczeń rolniczych wód powierzchniowych ze źródeł rozproszonych pestycydami i innymi substancjami niebezpiecznymi w niektórych częściach obszaru MKOOpZ. Zanieczyszczenie wód podziemnych przez rolnictwo – działania zaplanowano dla większości obszaru MKOOpZ. Nie podano żadnych szczegółowych informacji na temat tych działań i ich skuteczności. Nie ma informacji o budżecie ani wyraźnego podziału na działania obowiązkowe i dobrowolne (niektóre działania są określane jako podstawowe lub uzupełniające, ale wiele z nich nie jest).

Miejsce na zrzuty ekranu z dokumentu pPGWD (prosimy opisać, co przedstawiają i dlaczego jest to przykład dobrych praktyk lub niezadowolających wyników oraz podać źródło, w tym numer strony):

Temat 9: Wydobycie (i spalanie) węgla

Przegląd i aktualizacja informacji nt. wdrażania poprzednich PGWD	Klasyfikacja. Prosimy wybrać jedną opcję (zachowując tekst wybranej opcji i usuwając teksty innych opcji)				Jak pPGWD odpowiada na wskaźnik?
Wskaźnik 1. Ocena problemu	W pPGWD poruszono temat dawnych, obecnych i planowanych kopalni węgla w OD i <u>opisano ich negatywne skutki</u> (np. obniżenie poziomu wód gruntowych, ilość zużytej i odprowadzanej wody, zanieczyszczenie siarczanami, zmiana klasyfikacji wód powierzchniowych na sztuczne lub silnie zmodyfikowane), w tym szersze skutki związane ze spalaniem węgla (np. zmiana klimatu, emisje rtęci z kominów oraz wpływ poboru i zrzutu wody chłodzącej na stan ekologiczny wód powierzchniowych)	W pPGWD przeanalizowano wszystkie kopalnie węgla, z podaniem ich <u>łącznej liczby oraz szczegółów</u> (lokalizacje, związek ze stanem części wód, dane dotyczące poboru wody) dla każdej z nich (być może w załączniku lub dokumencie uzupełniającym do pPGWD).	W pPGWD <u>stwierdzono ogólnie</u> , że kopalnie wywierają presję na części wód w OD, ale nie dostarczono <u>szczególonych informacji na temat ich liczby i lokalizacji ani ich wpływu na stan części wód.</u>	W pPGWD nie odniesiono się do kopalni i spalania węgla jako problemu w OD, mimo że w tym OD występują presje na części wód związane z górnictwem	Kopalnie węgla brunatnego są uznawane za istotny problem gospodarki wodnej (IP). Jednakże w pPGWD brak danych na temat ilości wody pobieranej przez ten sektor. W tabeli II.2.2 przedstawiono pobory wód powierzchniowych dla przemysłu łącznie z „innymi celami”. Natomiast w tabeli II.2.1 wyszczególniono ilości wody odprowadzanej przez komunalne oczyszczalnie ścieków. Podobnie brakuje map lokalizacji kopalni węgla brunatnego, a mapy komunalnych oczyszczalni ścieków są podane ze szczegółami. Strony 85–89 – negatywne skutki działalności kopalni węgla brunatnego są szczegółowo opisane dla niemieckiej części MODO (z podaniem wykazu kopalni, geograficznej skali oddziaływania na wody oraz dotychczasowych działań), a także dla Czech. Opisu takiego brak dla Polski, mimo iż większość górnictwa węgla brunatnego w MODO znajduje się w części PL. Opis planowanych działań jest bardzo ogólny, a w żadnym państwie nie są planowane szczególne kategorie działań (choć powinny być zaplanowane w krajowych PGWD). Wyjątkiem są Niemcy, które zadeklarowały działanie w kategorii „2.1 Redukcja zanieczyszczeń ze źródeł rozproszonych związanych z górnictwem węgla brunatnego” w regionie Nisy Łużyckiej. Spalanie węgla nie jest uwzględnione jako istotny problem i nie jest szczegółowo uwzględnione w PGWD Odry. Produkcja energii cieplnej jest wspomniana tylko w kontekście poboru wody do chłodzenia.

2. Priorytetowe substancje niebezpieczne	W pPGWD <u>podano szczegółowe wykazy ścieżek emisji</u> umożliwiające dotarcie do źródeł priorytetowych substancji niebezpiecznych (tj. nie ograniczając się do zanieczyszczeń ze źródeł rozproszonych lub depozycji atmosferycznej) we wszystkich częściach wód, gdzie stanowi to znaczącą presję. W ramach PD przewidziano <u>działania mające na celu stopniowe wycofywanie substancji niebezpiecznych</u> , w tym ścisłe wdrożenie BAT w odniesieniu do emisji rtęci do powietrza z zakładów opalanych węglem.	W pPGWD przewidziano <u>szczegółowe obowiązki i dobrowolne działania mające na celu zmniejszenie emisji przemysłowych</u> oraz zapobieganie zanieczyszczeniu priorytetowymi substancjami niebezpiecznymi wszystkich części wód, gdzie stanowi to znaczącą presję. W ramach PD przewidziano działania mające na celu stopniowe wycofywanie substancji niebezpiecznych.	W pPGWD <u>stwierdzono</u> , że obowiązkowe i dobrowolne działania mające na celu poprawę praktyk przemysłowych oraz zapobieganie emisjom priorytetowych substancji niebezpiecznych będą stosowane we wszystkich częściach wód, gdzie stanowi to znaczącą presję, ale <u>nie jest jasne, w odniesieniu do którego konkretnego obszaru zastosowania</u> takich działań.	W pPGWD nie podano żadnego wykazu ścieżek emisji umożliwiające dotarcie do źródeł priorytetowych substancji niebezpiecznych dla części wód, gdzie stanowi to znaczącą presję. W ramach PD nie przewidziano żadnych szczególnych działań mających na celu stopniowe wycofywanie priorytetowych substancji niebezpiecznych.	W pPGWD brak wykazu ścieżek emisji substancji priorytetowych, w tym substancji niebezpiecznych, a także konkretnych działań w celu ograniczania zanieczyszczeń u źródeł. Elektrownie węglowe są największym źródłem raportowanej emisji rtęci do powietrza (a depozycja rtęci z atmosfery stanowi główną presję na wody powierzchniowe). Większość wód powierzchniowych w OD nie spełnia wymogów dotyczących stanu chemicznego, a mimo to źródło to nie zostało uwzględnione. Rtęć jest priorytetową substancją niebezpieczną zgodnie ze zobowiązaniami do stopniowego wycofywania substancji niebezpiecznych, jednakże elektrownie węglowe w omawianym regionie nie wdrażają ścisłych wymogów BAT w odniesieniu do rtęci emitowanej z kominów. Tabela II.7.1 (str. 77) przedstawia jedynie bardzo ogólne działania i trudno jest ocenić ich skuteczność.
3. Zmiany klimatu	W pPGWD zmiany klimatyczne są uznane za problem gospodarki wodnej o określonych skutkach (np. zmiany w rozkładzie opadów, zaburzenia bilansu wodnego, zwiększone ryzyko wystąpienia suszy). Plan pPGWD <u>obejmuje strategię na rzecz złagodzenia skutków i dostosowania się do zmian klimatu</u> , w tym ocenę skutków zmian klimatu i niedostatku wody oraz hydrologiczną ocenę niedostatku wody. Działania łagodzące skutki obejmują rozwiązania NBS i działania w celu ograniczenia nadmiernego poboru wód podziemnych. W OD brak planów dotyczących nowych kopalni węgla lub rozbudowy istniejących.	W pPGWD <u>zmiany klimatyczne są uznane za istotny problem gospodarki wodnej</u> ; przewidziano tam działania służące przystosowaniu się do zmian klimatu i łagodzenie ich skutków (np. W OD brak planów dotyczących nowych kopalni węgla lub rozbudowy istniejących.	W pPGWD <u>wskazano zmiany</u> w rozkładzie opadów, ryzyko wystąpienia suszy, niskie poziomy wód itp. jako problemy, <u>jednak nie powiązano ich ze zmianami klimatu</u> . Działania w celu zaradzenia problemom związanym z bilansem wodnym i retencją wody nie obejmują działań służących dostosowaniu się do zmian klimatu i łagodzeniu ich skutków. Brak jednoznacznej deklaracji na temat przyszłego rozwoju kopalni węgla w OD.	W pPGWD nie uwzględniono zmian klimatu jako problemu gospodarki wodnej, mimo że uznaje się, że mają one negatywny wpływ na OD. Istnieją plany dotyczące nowych kopalni węgla lub rozbudowy istniejących kopalni w OD.	PPGWD wymienia zwiększanie efektywności wykorzystania wody i gotowość do zapobiegania i zwalczania skutków zmian klimatu jako ważne działania, ale w OD wydobywanie i spalanie węgla nadal pełni ważną rolę, a nawet planuje się rozbudowę obecnych kopalni. Ponadto zakłady pobierające duże ilości wody, np. kopalnie węgla brunatnego, są zwolnione z opłat, co nie zachęca do efektywnego wykorzystania wody. Pompowanie i zrzut dużych ilości wód podziemnych do rzek lub kanałów stoi w sprzeczności z ideą retencji wody i rozsądnego wykorzystania zasobów wodnych.
4. Uzasadnienia i wyłączenia	Nie przyznaje się żadnych zwolnień na podstawie art. 4.7 w odniesieniu do proponowanych nowych kopalni węgla, ponieważ oznaczałoby to nieuniknione pogorszenie stanu dotkniętych części wód.	<u>Nie przyznaje się żadnych zwolnień na podstawie art. 4.7</u> w odniesieniu do proponowanych nowych kopalni węgla.	W przypadku nowych projektów dotyczących kopalni węgla <u>podano właściwe uzasadnienie zgodnie z art. 4(7)</u> .	W pPGWD przyznano wyłączenia na mocy art. 4 ust. 7 dla projektów nowych kopalni węgla.	Wody powierzchniowe: W pPGWD dla PL ustanowiono wiele wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 7 bez podania żadnych szczegółów. W DE przyznaje się otwarcie, że brak możliwości technicznych, o którym mowa w art. 4 ust 4 obejmuje takie powody, jak „brak

	Wyłączenia dotyczące części wód pozostających pod niekorzystnym wpływem zamkniętych i/lub istniejących kopalni obejmują szczegółowe uzasadnienie dla każdej części wód.	W pPGWD podano uzasadnienia wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 4 lub art. 4 ust. 5 Plan pPGWD <u>nada!</u> <u>przewiduje wyłączenia dla części wód pozostających pod niekorzystnym wpływem kopalni węgla</u>, ale nie przewiduje żadnych nowych zwolnień na mocy art. 4.7 dla nowych kopalni węgla.	Wyłączenia na podstawie art. 4 ust. 4 lub art. 4 ust. 5 dotyczące wydobywania i spalania węgla są uzasadnione z ograniczoną szczegółowością lub na ogólnym poziomie OD, przy czym działania mające na celu zniwelowanie braków w celu osiągnięcia dobrego stanu są opisane jedynie na poziomie ogólnym.	Brak uzasadnienia lub złe uzasadnienie zwolnień na podstawie art. 4 ust. 4 i art. 4 ust. 5 w związku z wydobywaniem i spalaniem węgla. Jako uzasadnienie podaje się niewspółmiernie wysokie koszty, podczas gdy odwadnianie kopalni jest zwolnione z opłat.	jednoznacznego przypisania zanieczyszczeń do źródła”, co dotyczy zanieczyszczeń Hg. [wskazuje to na potrzebę właściwego określenia ścieżek emisji, nie należy ograniczać się do stwierdzenia depozycji z atmosfery, w szczególności w odniesieniu do substancji objętej obowiązkiem stopniowego wycofywania] 91,9% wód powierzchniowych w PL i 59,2% w CZ osiągnie dobry stan ekologiczny dopiero po 2027 r. Podobnie 45% i 71% wód powierzchniowych odpowiednio w PL i CZ osiągnie dobry stan chemiczny po 2021 r. W DE wszystkie wody powierzchniowe osiągną dobry stan chemiczny dopiero po 2027 r. Wody podziemne: Odsetek wód podziemnych, które osiągną dobry stan po 2027 r., wynosi 8,1%, 55% i 37% odpowiednio dla PL, CZ i DE. W PL stosuje się ogólne zwolnienie na podstawie art. 4 ust. 5 dla wszystkich presji związanych z górnictwem do chwili zamknięcia kopalni. W CZ i DE również stosuje się przedłużenie terminu (po 2027 r.) W DE jako główny powód wyszczególniono przekroczenie normy jakości dla rtęci w organizmach żywych.
5. Zwrot kosztów	W pPGWD do sektora wydobywczego <u>stosuje się zasady ekonomiczne zwrotu kosztów i obciążania opłatami podmiotów zanieczyszczających</u>. W OD nakłada się opłaty za <u>odwadnianie kopalni</u> zgodnie z innymi zasadami poboru wody na potrzeby przemysłowe, a także opłaty za całkowitą ilość wody wykorzystywanej przez zakłady opalane węglem.	Sektor węglowy jest uznany w pPGWD za jeden z sektorów, które wywierają największą presję na wody słodkie, jeśli dotyczy to danego OD. Przeprowadza się właściwe <u>obliczenie kosztów finansowych, związanych z zasobami</u> pod względem efektów zewnętrznych, jakie społeczeństwo ponosi w związku z wykorzystaniem zasobów wodnych przez sektor węglowy.	W pPGWD <u>nie uwzględniono sektora węglowego</u> wśród sektorów objętych obowiązkiem zwrotu kosztów, mimo iż sektor ten jest głównym użytkownikiem wody w OD.	W pPGWD do sektora wydobywczego nie stosuje się zasad ekonomicznych zwrotu kosztów i obciążania opłatami podmiotów zanieczyszczających. S ektor ten może w dużej mierze pobierać wodę za darmo.	Odwadnianie kopalni węgla brunatnego jest w dużej mierze zwolnione z opłat w dorzeczu Odry, mimo iż działalność ta została uznana za istotny problem gospodarki wodnej (IP). Jednocześnie w części PL dorzecza Odry brak finansów jest wymieniany jako istotny problem gospodarki wodnej i przeszkoda dla finansowania działań na rzecz ochrony środowiska. Pierwszym krokiem powinno być zastosowanie instrumentów ekonomicznych (opłat za wodę) do tych sektorów, które wywierają największą presję na części wód.

6. Odpowiedzialność

W pPGWD przeanalizowano kwestię przyszłej rekultywacji terenów kopalni (np. przywrócenia poziomu wód podziemnych) i zawarto szacunki dotyczące skutków i kosztów, a także zastosowano zasady obciążania opłatami podmiotów zanieczyszczających (tj. wygospodarowania odpowiedniego zabezpieczenia finansowego przez operatorów). W przypadku braku danych pPGWD rekomenduje, aby władze krajowe zleciły analizę kosztów rekultywacji/renaturyzacji zamkniętych kopalni węgla.

W pPGWD przeanalizowano kwestię przyszłej rekultywacji terenów kopalni i przewidziano egzekwowanie opłat od podmiotów zanieczyszczających, ale nie podano szczegółowych informacji (np. wiarygodnych szacunków dotyczących kosztów).

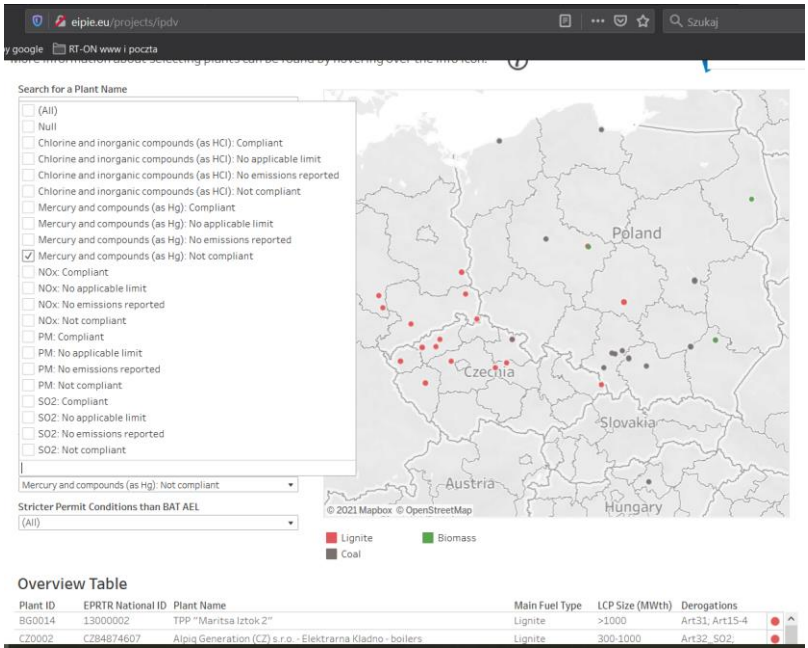
W pPGWD zwrócono uwagę na przyszłą rekultywację terenów górniczych (np. przywrócenie poziomu wód podziemnych), ale nie uwzględniono żadnych działań w celu rozwiązania problemu)

W pPGWD nie podjęto tematu rekultywacji terenów pogórnich (np. przywrócenia poziomu wód podziemnych).

Prosimy opisać, czy i w jaki sposób w pPGWD podjęto temat rekultywacji zlikwidowanych kopalni węgla.

PGWD wspomina o obecnej i przyszłej rekultywacji kopalni, ale nie przewiduje żadnych związanych z nią działań. Zawiera jedynie bardzo ogólne informacje na temat celów działań, które zostaną zaplanowane w dokumentach krajowych, tj. zapobiegania dalszemu pogarszaniu się stanu części wód (ze szczególnym uwzględnieniem części wód podziemnych).

Zrzut ekranu z przeglądarki danych zakładów przemysłowych EEB:

Temat 10: Instrumenty ekonomiczne i adekwatność budżetu

Instrumenty ekonomiczne i adekwatność budżetu	Klasyfikacja. <i>Prosimy wybrać jedną opcję (zachowując tekst wybranej opcji i usuwając teksty innych opcji)</i>				Jak pPGWD odpowiada na wskaźnik?
Wskaźnik 1. Kalkulacja zwrotu kosztów dla poszczególnych sektorów	W pPGWD zawarto obszerny wykaz sektorów wywierających największą presję na wody słodkie, do których należy stosować zasadę zwrotu kosztów, obejmujący co najmniej ośrodki miejskie, przemysł, rolnictwo, energetykę wodną i żeglugę, o ile dotyczy. Dla każdego sektora przeprowadza się właściwe obliczenie kosztów finansowych, środowiskowych i związanych z zasobami pod względem efektów zewnętrznych, jakie społeczeństwo ponosi w związku z wykorzystaniem zasobów wodnych na potrzeby rozwoju gospodarczego. <u>Kalkulacja ta odzwierciedla wartość poprawy stanu wody, bezpieczeństwa wody i świadczenia innych usług ekosystemowych związanych z wodą oraz korzyści niefinansowych wynikających z dobrego stanu wody (np. odwracanie niekorzystnego trendu w</u>	W pPGWD zawarto obszerny wykaz sektorów wywierających największą presję na wody słodkie, do których należy stosować zasadę zwrotu kosztów, obejmujący co najmniej ośrodki miejskie, przemysł, rolnictwo, energetykę wodną i żeglugę, o ile dotyczy. Dla każdego sektora przeprowadza się właściwe obliczenie kosztów finansowych, środowiskowych i związanych z zasobami pod względem efektów zewnętrznych, jakie społeczeństwo ponosi w związku z wykorzystaniem zasobów wodnych na potrzeby rozwoju gospodarczego.	W pPGWD zawarto obszerny wykaz sektorów wywierających największą presję na wody słodkie, do których należy stosować zasadę zwrotu kosztów, obejmujący co najmniej ośrodki miejskie, przemysł i rolnictwo, ale nie uwzględniono w sposób wyraźny innych sektorów, takich jak energetyka wodna i żegluga, o ile dotyczy. Dla każdego sektora przeprowadza się właściwe obliczenie kosztów finansowych, środowiskowych i związanych z zasobami, lecz <u>nie wiadomo dokładnie, które konkretne aspekty są objęte obliczeniami.</u>	W pPGWD podano informacje o zwrocie kosztów w odniesieniu do miast, przemysłu i rolnictwa, ale nie uwzględniono wyraźnie innych sektorów. Dla każdego z sektorów <u>obliczane są koszty finansowe, ale nie odniesiono się jednoznacznie do kosztów środowiskowych, kosztów zasobów i ich kryteriów obliczeniowych.</u>	<i>Prosimy opisać, które sektory są objęte kalkulacją zwrotu kosztów i jakie rodzaje kosztów zostały obliczone, a także wyjaśnić, na ile obliczenia te są przejrzyste lub jednoznaczne.</i> W pPGWD wymieniono głównych użytkowników wody w pkt 6.2.1 (publiczni) i 6.2.2 (inni). Przemysł, rolnictwo, żegluga, produkcja energii, górnictwo odkrywkowe i podziemne oraz ochrona przeciwpowodziowa są wymienione w pozycji „inne”. Podano ilości pobierane na potrzeby zaopatrzenia w wodę pitną, rolnictwa i przemysłu, lecz bez podziału na główne sektory gospodarki wodnej. Strona 67 - pPGWD wspomina o zwolnieniach z opłat sektorów rolnictwa i hodowli ryb, pomijając jednak fakt, że sektor wydobywania węgla i energetyczny są w dużej mierze zwolnione z opłat za usługi wodne. Stwierdzono również, że w sektorach przemysłu i usług w całym MODO koszty zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków są w pełni zwracane, co nie jest prawdą. Stwierdzono tam również niezgodnie z prawdą, że z usług wodnych innych niż publiczne zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków komunalnych korzysta głównie sektor prywatny, który nie otrzymuje żadnych dotacji. To nieprawda – wielu ważnych użytkowników usług wodnych to przedsiębiorstwa państwowe, takie jak PGE, lub podmioty otrzymujące dotacje w wielu różnych formach (przedsiębiorstwa energetyczne i górnicze, elektrownie wodne itp.) W pPGWD ujęto wyłącznie takie usługi wodne jak pobór wody / zaopatrzenie w wodę oraz oczyszczanie i odprowadzanie ścieków. (Nie uwzględniono energetyki wodnej, żeglugi śródlądowej, zapór wodnych itp.). Brakuje kalkulacji rzeczywistego zwrotu kosztów – zamiast tego pPGWD zawiera szczegółowy opis przepisów UE i inne definicje, co ma udowodnić, że obliczenie kosztów nie jest konieczne.

	zakresie różnorodności biologicznej w środowisku wodnym) i stanowi podstawę do określenia wskaźników zwrotu.				
2. Stopy zwrotu kosztów i wyłączenia	Stopa zwrotu kosztów przekracza 85% dla wszystkich sektorów, w tym dla kosztów ochrony środowiska i zasobów. Przyjęto tylko kilka wyłączeń w odniesieniu do szczególnych zastosowań (a nie do całych sektorów), które są odpowiednio uzasadnione, jak określono w art. 9 ust. 4 RDW ¹ .	Stopa zwrotu kosztów przekracza 70% dla wszystkich sektorów, w tym dla kosztów ochrony środowiska i zasobów. Wszystkie wyłączenia są odpowiednio uzasadnione, jak określono w art. 9 ust. 4 RDW ² .	Stopa zwrotu kosztów wynosi 50–70% dla wszystkich sektorów, w tym dla kosztów ochrony środowiska i zasobów. Wszystkie wyłączenia są odpowiednio uzasadnione, jak określono w art. 9 ust. 4 RDW ³ .	Stopa zwrotu kosztów jest różna w różnych sektorach – w co najmniej jednym sektorze wynosi ona mniej niż 50 % , włączając koszty środowiskowe i koszty zasobów albo nie dostarczono żadnych informacji na temat zwrotu kosztów środowiskowych i kosztów zasobów. Wyłączenia z obowiązku zwrotu kosztów są niejasne, bez właściwego uzasadnienia.	<i>Prosimy opisać stopę zwrotu kosztów dla różnych sektorów i wyjaśnić, czy w stopie tej uwzględniono koszty środowiskowe i koszty zasobów, czy też nie. Prosimy opisać zastosowane wyłączenia i wskazać, czy w zwrocie kosztów pominięto jakiegokolwiek sektor.</i> W szczególności odwadnianie kopalni węgla jest w dużej mierze zwolnione z opłat w OD, pomimo uznania tego sektora (w pkt II 6.2.2) za jednego z głównych użytkowników wody w OD oraz faktu, że sektor węglowy jest przyczyną znacznych presji na części wód w regionie. Niewdrożenie obowiązku zwrotu kosztów dla sektora zanieczyszczającego i zużywającego duże ilości wody powoduje, że koszty rekultywacji są ponoszone przez społeczeństwo. Z drugiej strony w dużej mierze wdrożone jest odzyskiwanie kosztów w sektorze publicznego zaopatrzenia w wodę i gospodarstw domowych. Wyłączenia z obowiązku zwrotu kosztów nie są uzasadnione i w większości nie są wymienione. Brakuje kalkulacji rzeczywistego zwrotu kosztów – zamiast tego pPGWD zawiera szczegółowy opis przepisów UE i inne definicje, co ma udowodnić, że obliczenie kosztów nie jest konieczne.
3. Budżet	W ramach pPGWD przyznano szczegółowy budżet dla wszystkich działań, uzasadniono jego adekwatność do osiągnięcia celów RDW i <u>wskazano źródło finansowania</u> . Ograniczenia budżetowe nie są uważane za <u>ograniczenie dla PD</u> .	W ramach pPGWD przyznano szczegółowy budżet dla wszystkich działań i uzasadniono jego adekwatność do osiągnięcia celów RDW.	W ramach pPGWD przyznano szczegółowy budżet dla wszystkich działań, <u>bez odpowiedniego uzasadnienia i wyjaśnień dotyczących źródeł finansowania</u> .	W pPGWD określono jedynie <u>budżet ogólny</u> , bez odpowiedniego uzasadnienia i wyjaśnień dotyczących źródeł finansowania.	<i>Prosimy opisać podane w pPGWD informacje dotyczące ogólnego budżetu (kwoty) oraz wskazać, czy w odniesieniu do każdego działania lub grupy działań podane są szczegółowe informacje dotyczące ich adekwatności i źródeł.</i> Nie ma informacji o budżecie przydzielonym na te działania. Katalog zawiera tylko bardzo ogólne informacje na temat kategorii działań na poziomie podjednostki. Nie podano danych liczbowych ani wskaźników. Wymieniono wiele ważnych kategorii działań, szczególnie związanych z oddziaływaniem ze strony górnictwa węgla brunatnego, ale nie planuje się ich wdrożenia w żadnym z krajów MODO. <i>„Szacunkowe koszty działań na lata 2022–2027 w niemieckiej części Międzynarodowego Obszaru Dorzecza Odry wynoszą łącznie 300 mln EUR. Szacowany koszt opiera się na kluczowych wartościach/przedziałach kosztów określonych na szczeblu centralnym dla Niemiec, w których uwzględniono podejście</i>

¹ Art. 9 ust. 4:

² Art. 9 ust. 4:

³ Art. 9 ust. 4:

					specyficzne dla danego kraju.” (Projekt planu gospodarowania wodami w dorzeczu dla niemieckiej części Międzynarodowego Obszaru Dorzecza Odry (2021–2027), str. 99, https://mluk.brandenburg.de/w/kfge-oder/2021-2027/BP-Oder-final.pdf
--	--	--	--	--	--

Miejsce na zrzuty ekranu z dokumentu pPGWD (prosimy opisać, co przedstawiają i dlaczego jest to przykład dobrych praktyk lub niezadowolających wyników oraz podać źródło, w tym numer strony):

Temat 11: Wyłączenia

Wyłączenia	Klasyfikacja. Prosimy wybrać jedną opcję (zachowując tekst wybranej opcji i usuwając teksty innych opcji)				Jak pPGWD odpowiada na wskaźnik?	
Wskaźnik 1: Liczba wyłączeń	Projekt pPGWD obejmuje wyłączenia dla mniej niż 10% zbiorników wodnych; są one konsekwentnie stosowane dla wszystkich kategorii wód. Przewiduje się najwyżej kilka wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 7, które dotyczą <u>nie więcej niż 5</u> części wód.	W pPGWD przewidziano wyłączenia dla 10–20% części wód we wszystkich kategoriach wód ALBO zmniejszono liczbę części wód objętych wyłączeniami o ponad 50% w porównaniu z 2. cyklem PGWD. Przewiduje się ograniczoną liczbę wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 7, które dotyczą <u>jedynie 5–20</u> części wód.	Projekt pPGWD obejmuje wyłączenia dla 20–30% części wód lub części wód z jednej kategorii wód ALBO zmniejsza liczbę zbiorników wodnych podlegających wyłączeniom o 30–50% w porównaniu z 2. Cyklem PGWD. Projekt pPGWD opiera się w znacznym stopniu na zwolnieniach na podstawie art. 4 ust. 7, dotyczących <u>ponad 20</u> zbiorników wodnych.	W pPGWD przewidziano wyłączenia dla ponad 30% części wód ALBO zmniejszono liczbę części wód objętych wyłączeniami o mniej niż 30% w porównaniu z 2. cyklem PGWD. Projekt pPGWD opiera się w znacznym stopniu na wyłączeniach na podstawie art. 4 ust. 7, dotyczących <u>ponad 50</u> części wód.	Prosimy opisać wyłączenia dotyczące części wód przewidziane w pPGWD i ich liczbę i porównać je z 2. cyklem pP. Prosimy również opisać, czy występują jakiegokolwiek istotne różnice w kategorii wody. Patrz krok 1 punkt 10: PPGWD opiera się na wyłączeniach (>50% części wód)	
2. Analiza rozbieżności					Prosimy opisać, czy pPGWD obejmuje taką analizę rozbieżności i w jakiej skali (części wód, grupy, zlewnia, OD). Prosimy opisać podane informacje (działania, powody opóźnienia, przewidywany harmonogram wdrożenia). Prosimy opisać, jak szczegółowe i wyczerpujące są przedstawione informacje oraz czy dokumenty uzupełniające są udostępniane publicznie. Nie podano takiej analizy	
3. Uzasadnienia wyłączeń na podstawie art.				PPGWD nie zawiera uzasadnień lub zawiera jedynie		Prosimy opisać wyłączenia na podstawie art. 4 ust. 4 i art. 4 ust. 5 zastosowane w pPGWD oraz informacje podane w pPGWD. Prosimy również określić, w jaki sposób pPGWD

4 ust. 4 i art. 4 ust. 5				niedostateczne uzasadnienia wyłączeń, bez podania szczegółowych informacji.		uzasadnia przyznane wyłączenia, poziom szczegółowości podanych informacji i czy uzasadnienie dotyczące niewspółmierności kosztów opiera się (tylko) na ocenie przystępności. W tabeli II.5.1 (str. 51) dla bardzo dużej części JCWP (jednolitych części wód powierzchniowych) przewiduje się, że osiągną one cel środowiskowy po 2027 r. Wydaje się, że wskazuje to na zamiar naruszenia dyrektywy. Sytuacja ta jest do przyjęcia jedynie pod warunkiem, że do 2027 r. wszystkie działania niezbędne do osiągnięcia celu środowiskowego zostaną podjęte dla wszystkich tych wód powierzchniowych i zostaną przedstawione przekonujące wyjaśnienia, dlaczego nie można było wcześniej podjąć tych działań. Dopiero wtedy opóźnienie w osiągnięciu celu mogłoby zostać zalegalizowane w ramach derogacji od art. 4.4 dyrektywy. Omówienie możliwych podstaw derogacji powinno zostać uzupełnione danymi statystycznych wskazującymi skalę stosowanej derogacji.
4. Uzasadnienia na podstawie art. 4 ust. 6						Prosimy opisać wyłączenia na podstawie art. 4 ust. 6 zastosowane w pPGWD oraz informacje podane w pPGWD. W szczególności prosimy podać informacje o okolicznościach ostatniej podobnej powodzi lub suszy i na ile była ona wyjątkowa. Prosimy również określić działania podjęte w celu zmniejszenia skutków wyjątkowego zdarzenia, w szczególności w celu ochrony stanu wód – o ile to możliwe, z informacjami o kosztach.
5. Uzasadnienia na podstawie art. 4 ust. 7		➤	➤	Projekt pPGWD nie zawiera uzasadnień lub zawiera jedynie niedostateczne uzasadnienia wyłączeń w sposób niezgodny z wytycznymi.		Prosimy opisać wyłączenia na podstawie art. 4 ust. 7 zastosowane w pPGWD oraz informacje podane w pPGWD. W szczególności należy wskazać, jakie rodzaje zmian są uwzględnione, ile zmian i części wód to dotyczy, a także informacje dotyczące obszerności i szczegółowości uzasadnienia oraz czy uzasadnienie jest właściwe dla danej części wód i opiera się na najnowszych danych. Prosimy również wskazać, czy zidentyfikowano i określono ilościowo korzyści płynące z osiągnięcia dobrego stanu oraz czy uwzględniono wszystkie istotne usługi ekosystemowe. Na stronie 51 wspomniano o derogacji zgodnie z art. 4 ust. 7 dotyczącej części PL dorzecza w związku z inwestycjami z

						zakresu ochrony przeciwpowodziowej, pod którym to hasłem ukryte są plany rozwoju żeglugi śródlądowej. W ramach pPGWD przyznano wiele wyłączeń na podstawie art. 4 ust. 7 bez podania szczegółów co do kategorii art. 4 ust. 7.
--	--	--	--	--	--	---

Miejsce na zrzuty ekranu z dokumentu pPGWD (prosimy opisać, co przedstawiają i dlaczego jest to przykład dobrych praktyk lub niezadowolających wyników oraz podać źródło, w tym numer strony):

Temat 12: Przegląd i aktualizacja informacji nt. wdrażania poprzednich PGWD

Przegląd i aktualizacja informacji nt. wdrażania poprzednich PGWD	Klasyfikacja. <i>Prosimy wybrać jedną opcję (zachowując tekst wybranej opcji i usuwając teksty innych opcji)</i>				Jak pPGWD odpowiada na wskaźnik?
Wskaźnik 1: Wdrażanie działań				Projekt pPGWD nie dostarcza klarownych i aktualnych informacji na temat poziomu wdrażania działań PD 2. cyklu lub podane informacje nie są jasne w odniesieniu do tych działań wyłącznie zorientowanych na cele środowiskowe.	<i>Prosimy opisać dane i informacje zawarte w pPGWD dotyczące wdrażania działań w ramach 2. cyklu PD. Prosimy podać konkretny opis dostępnych informacji wyjaśniających, które rodzaje działań są wdrażane z największym opóźnieniem oraz jakie są przyczyny tych opóźnień.</i> Plan powinien zawierać ocenę wyników i skuteczności programów działań z poprzedniego okresu planowania. Sam tekst zawiera odniesienia do poprzedniego cyklu planowania, ale nie jest to szczegółowe porównanie.
2. Skuteczność działań					<i>Prosimy opisać dane i informacje zawarte w pPGWD dotyczące skuteczności działań w ramach 2. cyklu PD. Prosimy podać konkretny opis dostępnych informacji wyjaśniających, jakie rodzaje działań zostały ocenione, czy zostały one porównane, oraz jakie zalecenia zostały wydane dla 3 cyklu pPGWD i w jaki sposób zalecenia te zostały zrealizowane.</i>

Miejsce na zrzuty ekranu z dokumentu pPGWD (prosimy opisać, co przedstawiają i dlaczego jest to przykład dobrych praktyk lub niezadowolających wyników oraz podać źródło, w tym numer strony):

Krok 3: Tematy uzupełniające

Cel: Zebranie dodatkowych informacji na tematy związane z danym krajem lub OD.

Ogólna uwaga dotycząca relacji pPGWD i krajowych PGWD oraz możliwości dokonania całościowej oceny: opisany dokument (pPGWD dla dorzecza Odry) odnosi się do poszczególnych krajowych planów gospodarki wodnej, które wciąż oczekują [na konsultacje]. Dopóki plany krajowe nie zostaną udostępnione do konsultacji, nie można wyznaczyć terminu konsultacji dla planu pPGWD. Plany działania stanowią kluczową część PGW. Streszczenie programów działań przedstawione w analizowanym dokumencie należy ocenić negatywnie, głównie dlatego, że jest ono przekazane do konsultacji przed ustanowieniem i ujawnieniem samych programów działań.

Inne uwagi:

- Słusznie stwierdzono, że „Warunkiem dokonania oceny stanu wód są wiarygodne i porównywalne wyniki monitoringu”. Należy jednak dodać, że ze względu na przyjętą zasadę oceny „OneOut-AllOut” warunkiem dokonania oceny jest przeanalizowanie wszystkich wymaganych elementów. Bez tego wynikiem oceny stanu wody może być jedynie górna granica rzeczywistego stanu wody. Dotyczy to w szczególności większości danych z Polski - dla większości ACU zestaw wymaganych wskaźników nie został przetestowany, a zatem diagnozy „dobrego stanu” niektórych JCWP / części wód wód powierzchniowych nie są wiarygodne. Zastrzeżenie to dotyczy w szczególności danych przedstawionych w rozdziale II.4.1.1. - W przypadku wielu JCWP, których stan lub potencjał określono jako dobry, w rzeczywistości nie wiadomo, czy ich stan lub potencjał jest naprawdę dobry, czy tylko niedostatecznie przebadany. Problem ten wpływa również na wiarygodność danych przedstawionych w tabeli II.5.1 – nie wiadomo, czy wymienione tam JCWP rzeczywiście osiągnęły dobry stan lub potencjał.

- Podczas prezentacji wyników **monitorowania** i oceny stanu wód w Polsce należy podkreślić problem zmiany przeznaczenia/kategorii JCWP. Monitorowanie do 2021 r. odbywa się w odniesieniu do wcześniejszego systemu JCWP, a plan na 2022-2027 r. jest przygotowany dla nowego systemu. Interpretacja wyników obecnego monitorowania dla celów nowego planu jest zatem trudna, a niekiedy jedynie przybliżona. W podsumowaniu dla międzynarodowego obszaru dorzecza, którego dotyczy ten plan, należy podkreślić ten problem, ponieważ jest on ważny dla interpretacji danych.

- Omówienie **metod monitorowania i oceny** w poszczególnych krajach powinno zostać uzupełnione o metody monitorowania i oceny elementów hydromorfologicznych. Chociaż nie wpływają one bezpośrednio na klasyfikację stanu (z wyjątkiem odróżnienia stanu bardzo dobrego od dobrego), są one bardzo ważne jako element interpretacji przyczyn złego stanu, a w konsekwencji jako przesłanka w planowaniu działań niezbędnych do osiągnięcia dobrego stanu.

Na przykład w Polsce jest to metoda HIR (Hydromorfologiczny Indeks Rzeczny), posiadająca wariant monitorowania terenowego i wariant uproszczonej „oceny kameralnej” (tzw. HIRk) – takie podejście zastosowano na przykład w identyfikacji silnie zmienionych części wód oraz w budowie krajowego programu renaturyzacji wód w Polsce.

Uwagi dotyczące map:

- Mapa A2 (wbrew tytułowi) nie pokazuje wszystkich uaktualnionych JCWP w dorzeczu.
- Mapa A6 nie zawiera wszystkich obszarów chronionych / PA, których przeznaczeniem jest ochrona siedlisk lub gatunków objętych rejestrami krajowymi. Na przykład w Polsce widoczne są jedynie obszary Natura 2000, a nie przedstawiono obszarów chronionych na mocy prawa krajowego, mimo iż są one również włączone do rejestru.
- Dane na mapie A12 nie są wiarygodne, ponieważ dla wielu prezentowanych tu JCWP nie zbadano pełnego zestawu biologicznych parametrów jakości. Ze względu na zasadę „OneOut-AllOut”, w takich sytuacjach nie można wyciągać wniosków na temat stanu/potencjału ekologicznego, a jedynie na temat górnej granicy oceny tego stanu.
- numeracja tabeli: W wersji DE planu nie ma ciągłej numeracji dla tabel. W wersji PL i CZ numeracja ta jest prawidłowa.

Wykorzystanie: Informacje te zostaną wykorzystane w szczegółowej ocenie wyników pPGWD w sekcji dotyczącej poszczególnych państw.

Instrukcje:

- Jeśli uważasz, że istotne jest poruszanie dodatkowych tematów w raporcie (np. krótkoterminowe wahania przepływu („hydropeaking”), nielegalne wykorzystanie wody, HMWB, wskaźniki), prosimy przygotować krótki tekst w poniższej tabeli. **Najlepiej zredagować dodatkowy tekst w taki sposób, aby można go było bezpośrednio przenieść do raportu, a przynajmniej zawrzeć tam ustęp, który zostanie włączony do raportu.**
- Prosimy o dodanie do odpowiedzi (w postaci zrzutów ekranu) ewentualnych elementów pozytywnych, takich jak karty, zdjęcia lub mapy poglądowe, albo elementów, które Państwa zdaniem są niezadowolające, aby zilustrować raport końcowy przykładami.

Problem	<i>Prosimy podać opis problemu i jego istotność</i>
Podejście PGWD	<i>Prosimy opisać, w jaki sposób temat ten został poruszony w PGWD</i>
Ocena organizacji pozarządowej	<i>Prosimy opisać, jak oceniają Państwo skuteczność pPGWD, oraz jakie są najważniejsze mocne i słabe strony podejścia pPGWD</i>